

ŞANLIURFA'DA ÜRETİLEN
NAR
MEYVESİNİN DIŞ PAZAR ARAŞTIRMASI

içindekiler

1.NAR HAKKINDA GENEL BİLGİ.....	6
2.NARIN DEĞERLENDİRİLMΕ ŞEKİLLERİ.....	6
2.1. Sofralık Taze Nar.....	6
2.2. Nar Suyu Konsantresi.....	7
2.3. Nar Ekşisi.....	7
2.4. Nar Tanesi Konservesi.....	7
2.5. Nar Tanesi ve Kurusu.....	7
2.6. Nar Çekirdeği.....	8
2.7. Diğer Ürünler.....	8
3.ULUSLARARASI NAR TİCARETİ.....	9
3.1.Türkiye 081090 Meyve ve 0810.90.95.00.11 Nar İhracatının İrdelenmesi.....	10
3.1.1. Rusya'nın 08.10.90 GTİP Numaralı Meyve Ticaretinde Durumu.....	14
3.1.2. Ukrayna'nın 08.10.90 GTİP Numaralı Meyve Ticaretinde Durumu.....	15
3.1.3. Almanya'nın 08.10.90 GTİP Numaralı Meyve Ticaretinde Durumu.....	16
3.1.4. Hollanda'nın 0810.90.95 GTİP Numaralı Meyve Ticaretinde Durumu.....	17
3.1.5. Fransa'nın 0810.90.95 GTİP Numaralı Meyve Ticaretinde Durumu.....	18
3.1.6. İngiltere'nin 0810.90.95 GTİP Numaralı Meyve Ticaretindeki Durumu.....	19
3.1.7. İtalya'nın 08.10.90 GTİP Numaralı Meyve Ticaretinde Durumu.....	20
3.1.8. İspanya'nın 08.10.90 GTİP Numaralı Meyve Ticaretinde Durumu.....	21
3.1.9. Çin'in 08.10.90 GTİP Numaralı Meyve Ticaretinde Durumu.....	22
3.2. 081090 GTİP Numaralı Meyvenin Küresel Ticareti Üzerine Yorum.....	23
3.2.1. İran ve Azerbaycan'ın Nar Üretimi.....	24
3.2.2. Hindistan'ın Nar Üretimi.....	25
4. NAR DİŞ TİCARETİNDE GENEL BİLGİLER.....	26
Nar İhracat Pazarlaması İçin Öneriler.....	28
KAYNAKLAR.....	29
EK-1. Narın Dış Pazarı ile İlgili Firma, Dernek ve Resmi Kurumlar İletişim Bilgileri.....	30
EK-2. Nar için Bazı Yurtıcı Alıcı Firma, Dernek ve Resmi Kurumlar İletişim Bilgileri.....	36
BASINDA PROJEMİZ.....	38

GapEkoDer

GAP EKOLOJİK TARIMSAL KALKINMA VE SOSYAL DAYANIŞMA DERNEĞİ

www.gapekoder.org

YAYIN KURULU

Yard. Doç. Dr. Hasan VARDİN

Ecz. Medet ABBASOĞLU

Doç. Dr. Turan BİNİCİ

M. Şefik ERGÖNÜL

Yard. Doç. Dr. Mehmet KARAASLAN

DİZGİ-BASKİ

GRAFİNİT MEDYA İLETİŞİM

Tel: (0414) 312 98 00

www.urfamatik.com

KARACADAĞ
KALKINMA AJANSI • DEVELOPMENT AGENCY

GapEkoDer

ŞANLIURFA'DA ÜRETİLEN NAR MEYVESİNİN DİŞ PAZAR ARAŞTIRMASI

TEMMUZ - 2011

“Şanlıurfa'da Üretilen Nar Meyvesinin Dış Pazar Araştırması Projesi” T.C. Başbakanlık Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı'nın genel koordinasyonu altında Karacadağ Kalkınma Ajansı tarafından finanse edilen TRC2-10-DFD referans numaralı Doğrudan Faaliyet Mali Destek Programı kapsamında GAP EKODER tarafından uygulanmıştır.
Proje kapsamında hazırlanan bu yayının içeriği, Karacadağ Kalkınma Ajansı ve/veya Devlet Planlama Teşkilatının görüşlerini yansıtılmamakta olup, içerik ile ilgili tek sorumluluk GAP EKODER'e aittir”

sunuş

Dünya üzerinde günümüze kadar temiz kalmış toprak parçalarını korumak, bizden sonraki nesillere temiz bir dünya bırakmak şüphesiz ki hepimizin düşünceleridir. Eczacı olmam, bu bölgede doğmuş - yetişmiş bir insan olmam ve doğal beslenmeyi önemsemem nedeniyle organik bitkisel üretmeye önem verir, bölgemizdeki doğal ortamların korunmasını ve ekonomiye kazandırılmasını savunurum.

Şanlıurfa, Siverek ve özellikle Fırat havzasında yetişen birçok değişik bitkiyle birlikte özellikle nar ve üzüm meyvelerini GAP bölge ekonomisine kazandırmak suretiyle yöre insanının refah düzeyinin artırılması temel amacımız olmuştur.

Bölge için ne yapabilirim diye düşündüğüm 2000'li yılların başlarında nar meyvesi tüm dünyada büyük bir rağbet görmeye başlamış, dünyanın çeşitli ülkelerinden nar ve nar ürünlerine olan talepte belirgin artışlar gözlenmektedir.

O yıllarda Güneydoğu Anadolu Projesi Girişimci Destekleme Merkezi'nden (GAP GİDEM), yurtdışından nar çekirdeği ve nar konsantresi talebi olduğunu duyup, bu talebin bölgemiz için bir fırsat teşkil edeceğini düşünerek çalışmalara başladık. Üç ton nar çekirdeği ve 140 kg. nar konsantresini TÜBİTAK-MAM işbirliğiyle üretip bölgeden ilk ihracatımı gerçekleştirmiştir.

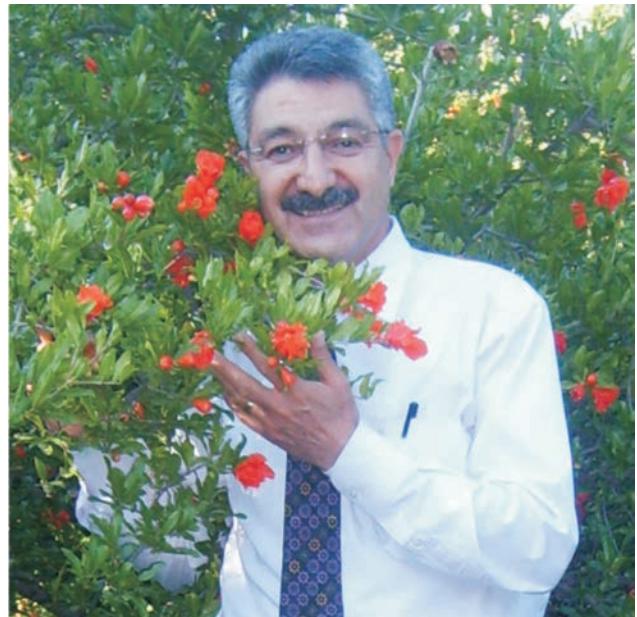
Şanlıurfa'nın Siverek ilçesinde, 2004 yılı itibarıyla, Türkiye'nin ilk doğal nar işleyen tesisinin kurulumu gerçekleştirildik. Bunun yanında, projelerimizde eksikliğini hissettiğimiz üreticilerin örgütlenmesi ve bilişimlendirilmesi amacıyla bölgede GAP Ekolojik Tarımsal Kalkınma ve Sosyal Dayanışma Derneği'nin (GAP-EKODER) kuruluşunu gerçekleştirdik.

GAP EKODER'in kurulmasıyla birlikte GAP Bölgesel Kırsal Kalkınma Programı kapsamında Avrupa Birliği tarafından finanse edilen "Fırat ve Karacadağ Havzasında Organik Tarım ve Kırsal Kalkınma" adlı projenini uygulanması başlattık. Bu proje ile, Nar ürününde kalite ve verimin artırılarak, markalaşma sağlanıp, çiftçi gelirlerinin artırılması amaçlanmıştır. Uygulanan bu projeden Siverek'e bağlı 5 köyde 50 çiftçi faydalandı ve 250 dekar alanda sözleşmeli çiftçi modeli kapsamında bölgede ilk olarak organik nar yetiştirciliği başlatılmış oldu. Bu bağlamda, Türkiye'de ilk nar üretim festivali Siverek İlçesinde gerçekleştirildi.

Bu projenin devamı olarak da GAP BK'nın finanse ettiği, Siverek Kaymakamlığı ve Harran Üniversitesi'nin desteklediği "Organik Meyvecilik" projesini sürdürdük. 2012 yılı sonunda tamamlanacak bu projemiz ile Şanlıurfa ve Siverek'te yaklaşık 500 dekar alanda nar yetiştiren üreticilerimiz organik ürün sertifikalarına kavuşacaklardır.

Bir yandan nar yetiştirciliğini özendiren çalışmalar yaparken, diğer yandan da üretilen narların ekonomiye kazandırılması düşüncesi, bizleri pazarlama konusuna daha çok yöneltti. Nar yetiştirciliğini özendirme çalışmalarına başladığımız dönemde yıllık üretimi 2.000 ton kadar olan meyve miktarı, 2010 yılında 5.000 tonu aşmıştır. Nar dikim alanlarının genişlemesi ile gelecekte iç talebin ortaya çıkan arz fazlasını gideremeyeceği aşikardır. Bu nedenle ortaya çıkacak arzın ancak ihracat yoluyla dış pazarlara sunulması zorunluluk arz etmektedir.

Tüm bunlar, GAP EKODER olarak hazırladığımız "Şanlıurfa'da üretilen nar meyvesinin dış pazar araştırması Projesi"ni Karacadağ Kalkınma Ajansı'na (KKA) sunulmasında temel etken

Ecz. Medet ABBASOĞLU
GAP EKODER Yönetim Kurulu Başkanı

olmuştur. Ajansın, finanse ettiği, üç ay süreli bu proje ile hem üreticiye hem de iş dünyasına nar meyvesinin uluslararası pazarlara ulaşmasına yol göstermek amaçlanmıştır.

Başta gıda olmak üzere, kozmetikten ilaç sanayisine kadar büyük bir kullanım alanı olan nar meyvesine olan talebi, bu meyveyi üremekte büyük potansiyele sahip olan bölgemiz için fırsat olarak görüyoruz. Bu fırsatı değerlendirmeye adına gerek yurtiçi, gerek yurtdışı gezilerimizde önemli bilgi ve tecrübeleri paylaştık ve bu çalışma ile ülkemde üretilen nar meyvesinin dünya pazarlarına taşınmasına katkı sunması bizleri ziyadesiyle mutlu edecektir.

Bilgi, tecrübe ve teknolojiden faydalananarak potansiyellerimizi harekete geçirme adına yolumuzu açan bu projeyi uygularken desteklerini esirgemeyen Karacadağ Kalkınma Ajansı Yönetim Kurulu Üyelerine, düzenlediğimiz seminerlere katılarak bizleri yalnız bırakmayan Ajans Genel Sekreteri Sayın Dr. İlhan KARAKOYUN ve onun şahsında tüm ajans personeline, proje uygulama aşamasında izleme-değerlendirmede bizlere yol gösteren projemizden sorumlu Sayın Ömer ARVASI ve Şanlıurfa Yatırım Destek Ofisi çalışanlarına sonsuz şükranlarıızı sunuyoruz.

Ayrıca, çalışmalarımıza destek veren GAP BK Bölge Müdürü Sayın Mehmet AÇIKGÖZ'e, Siverek Kaymakamı Sayın Mahmut HERSANLIOĞLU'na, Harran Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dekanı Sayın Prof. Dr. M. Ali ÇULLU'ya, Şanlıurfa Tarım İl Müdürlüğü çalışanlarına, Şanlıurfa Ticaret ve Sanayi Odası Başkanlığına, bilgi ve deneyimlerini bizimle paylaşan Mersin ve Antalya Ticaret ve Sanayi Odası'na, Antalya ve Akdeniz İhracatçılar Birligine, ve proje ekibimizde görev alan Dış Ticaret Uzmanı Sayın M. Şefik ERGÖNÜL'e, Sayın Doç. Dr. Turan BİNİÇ'iye ve Sayın Yard. Doç. Dr. Hasan VARDİN'e teşekkür ediyoruz.

Önsöz

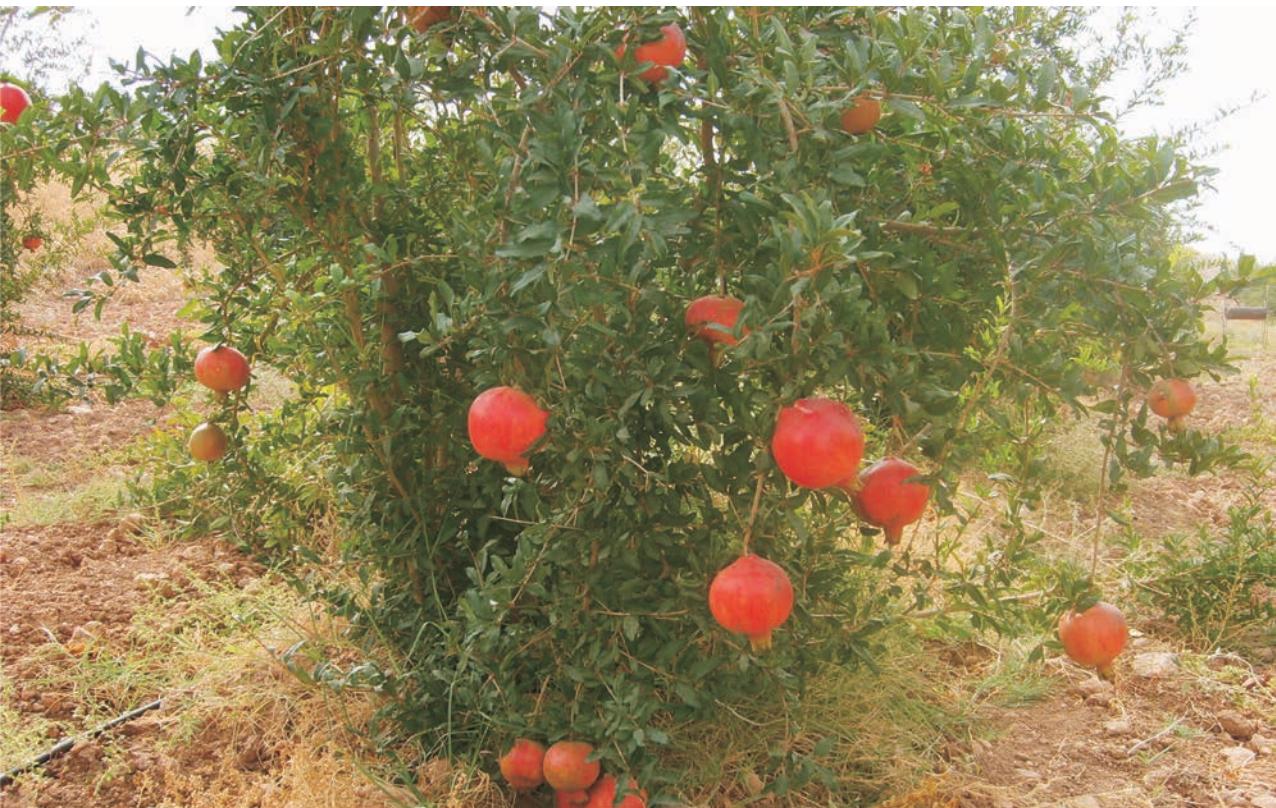
**Yrd. Doç. Dr. Hasan VARDİN (Editör)
GAPEKODER Yönetim Kurulu Üyesi**

Küreselleşen dünyada daha önceleri az gelişmiş ülkeler grubunda olan ülkeler, haberleşme sistemlerinin gelişmesi ile bilgiye ulaşabilme alanlarında yaşanan patlama sayesinde, gelişmiş ekonomilere ciddi birer rakip haline gelmişlerdir. Bu ülkeler ve ihracatçıları açısından bakıldığında, dünya pazarlarında oluşan olanakları kendi yararlarına kullanmak için böylesine uygun bir dönem hiç olmamıştır. Dolayısıyla; satış ve karları artırmak, dünya pazarlarından pay almak, iç pazara olan bağımlılığı azaltmak, pazar dalgalarını dengede tutmak, fazla üretim kapasitesini satmak, rekabet gücünü artırmak ve istihdam yaratmak gibi amaçlar için ihracat yapmak, bir ülkenin ve ihracatçılarının büyümesi ve rekabet gücünü artırması bakımından büyük önem arzettmektedir.

İhracatçıların hedeflerine ve piyasa koşullarına uygun bir ihracat stratejisi belirlenebilmesi ise, güvenilir bilgiye ulaşmasına ve bu bilgilerin doğru şekilde yorumlanılmasına bağlıdır. Karacadağ Kalkınma Ajansının desteği ile GAP EKODER olarak, hazırlamış olduğumuz bu çalışmada genel olarak; sofralık taze nar ve işlenebileceği diğer ürünler hakkında bilgilendirme yapılmış, dış pazar araştırmasında ihracatçının ürününü tanımasının araştırmanın ilk adımı olduğu vurgulanmış, bölge ve tüm dünya ülkeleri arasında en fazla nar meyvesi için ithalat ve ihracat bilgileri üreten ülkeler incelenmiş ve Türkiye'den nar ihracatı yapmak isteyenler için ihtiyaç duyulabilecek bilgilere erişim adresleri verilmiştir.

Türkiye ve Güneydoğu Anadolu bölgemizde yetişirilen narın iç pazar yanında yurtdışı pazarlara açılması için ihracatçılarımıza dış pazarlar konusunda başvurabilecekleri en temel bilgi kaynaklarını sunmak amacıyla hazırlamış olduğumuz bu çalışmanın hazırlanmasında öncelikle Dış Pazar Uzmanı Sayın Şefik ERGÖNÜL'e, Sayın Doç. Dr. Turan BİNİÇİ'ye, Sayın Ecz. Medet ABBASOĞLU'na, Sayın Yrd. Doç. Dr. Mehmet KARAASLAN'a, Sayın Mustafa EMRE'ye, Sevgili öğrencim Senem YILDIZ'a, yayınımızın hazırlanmasında büyük katkıları olan GRAFİNED MEDYA İLETİŞİM'e ve diğer tüm emeği geçenlere sonsuz teşekkürlerimizi sunar, tüm nar üreticileri ve ihracatçılara yararlı olmasını dileriz.

giriş

Bu rapor, T.C. Başbakanlık Devlet Planlama Teşkilatı genel koordinasyonu altında, Karacadağ Kalkınma Ajansı 2010 Yılı Doğrudan Faaliyet Mali Destek Programı kapsamında TRC2-10-DFD/72 referans numarası ile desteklenen, GAPEKODER (GAP Ekolojik Tarımsal Kalkınma ve Sosyal Dayanışma Derneği) tarafından uygulanan "Şanlıurfa'da Üretilen Nar Meyvesinin Dış Pazar Araştırması Projesi" çerçevesinde hazırlanmıştır.

Raporun amacı, Şanlıurfa yöresinde yetişirilen Nar Meyvesinin, ihracat pazarlarında değerlendirilmesinin yollarını aramak ve nar üreticileri ile nar ihracatı yapmayı amaçlayanlara, uluslararası pazarlara erişimlerinde yol gösterici olmaya çalışmaktadır.

Kullanılan yöntem, nar meyvesinin küresel ticaretteki hareketliliklerin belirlenmesi ile başlayıp, ikinci aşamada ülkeler bazında dış ticaret hareketlerinin tespitlerini yapmak ve daha sonra da Türk ürünler için hedef pazarlar belirlemek olmuştur.

Öngörülen mantığın ilk adımı olarak, küresel Nar pazarlarındaki hareketler belirlenmiş ve dünyanın onde gelen Nar ithalatçısı ve ihracatçısı ülkeler tespit edilmiştir. Bu hareketlerin belirlenmesinde Birleşmiş Milletler tarafından yayınlanan (www.trademap.org) küresel ticaret istatistikleri kullanılmıştır. Aynı kaynaktan elde edilen bilgiler çerçevesinde, Türk ürünlerine karşı oluşan rekabetin tanımlanabilmesi için, en çok nar ithal eden ülkelerin tedarikçi konumunda olan ülkeler belirlenmiştir. Belirlenen bu tedarikçi ülkelerden onde gelenlerin, en çok ihracat yaptığı ülkeler de rekabet analizi yapmak isteyenlere yol gösterici olmak amacıyla tanımlanmıştır. Türkiye ihracatı ile ilgili

bilgiler Türkiye İstatistik Kurumu (www.tuik.gov.tr) ile Antalya İhracatçı Birlikleri ve Akdeniz İhracatçı Birlikleri verileri kullanılarak elde edilmiştir.

Hedef pazarların tespit edilmesinde, Nar meyvesinin genellikle taze olarak satıldığı göz önüne alınmış ve bu çerçevede, taşıma ve depolama esnasında karşılaşabileceği riskler düşünülmüştür. Rusya Federasyonu, Almanya, Ukrayna gibi geleneksel Türk Narı alıcılarının yanı sıra, coğrafi yakınık, Nar meyvesinin hedef ülkenin sofra kültüründeki yeri, hedef ülkede Nar meyvesinin kullanım şekilleri de değerlendirmeye alınarak diğer potansiyel alıcı ülkeler belirlenmeye çalışılmıştır.

Belirlenen hedef pazarlarda ise olası alıcıların iletişim koordinatlarına erişilmeye çalışılmış ve ileriki günlerde ihracat yapmak isteyenler için bir potansiyel alıcı veri tabanı oluşturulmuştur.

Tüm bu çalışmalar sırasında karşılaşılan en büyük güçlük, uluslararası istatistiklerde, Nar meyvesi için 12 haneli bir Gümrük Tarife İstatistik Pozisyon (GTİP) numarası bulunmadığından, 08.10.90 GTİP numarası altında yer alan tüm meyvelerle birlikte inceleme yapmak mecburiyeti olmuştur. Ancak bu fasıl altında yer alan meyveler arasında "Demirhindi, mahun elması, "lychees", ekmek aacı meyvesi, sapodillo ve çarkıfelek meyvesi, karambola ve pitahaya, Siyah, beyaz ve kırmızı Frenk ve Bektaşi üzümü, Nar, Muşmula, Kuşburnu, Trabzon hurması" gibi meyveler görüldüğünden bu pozisyondaki ticarette nar meyvesinin ağırlığı olduğu varsayılmıştır.

yönetici özeti

Nar meyvesi, değişik faydalarının her geçen gün daha detaylı bir şekilde, özellikle antioksidan yönüyle, kanser önleyici gücüyle ve cilt yenileyici, yaşılmayı geciktirici etkileriyle, bilimsel araştırmalara konu edilmesi ve bu özelliklerin medyada vurgulanması nedeniyle, gittikçe artan bir taleple karşılaşmaktadır.

Artan bu talebe karşılık, iklimi nar yetiştirmeye uygun veya yakın, dünyanın her ülkesi, nar tarımının artırılması için yoğun bir çaba göstermektedir. Bu bağlamda nar tarımı, Türkiye'de de gittikçe geniş alanlarda yer bulmaktadır. Daha sağlıklı ve çevre koşullarına dayanıklı bitki yetiştirmek ve verimi artırmak konularında, Üniversiteler, Tarım İl Müdürlüğüleri ve benzeri uzman kuruluşlar çaba göstermektedir. Bu çalışmalar sonucunda da yeni meyve çeşitleri de üretim piyasasına sunulmaktadır.

Değişik meyve iriliği, kabuk rengi, çekirdek yapısı, çekirdek rengi, sululuk oranı v.b. konularda yaratılan çeşitlilikler, gerek soframız ve gerekse de sanayi taleplerindeki farklılıklar karşılamaktadır. Aynı çerçeveden olmak üzere, ihrac pazarlarının talepleri de farklılık arz etmektedir. Arap ülkeleri tatlı türleri tercih ederken, Avrupa ülkelerinin tercihi, tatlı türlerin yanı sıra mayhosh olanları da kapsamaktadır.

Nar meyvesinin özellikle kanser önleyici ve yayılmasını engelleyici özelliklerinin bilimsel araştırmalar sonucu vurgulanması bu meyveye olan dikkati daha da arttırmıştır. Amerikan Hücre Biyolojisi Derneği'nin 50. Yıllık toplantısında (2010), Kaliforniya Üniversitesi, Riverside laboratuvarından iki

araştırmacı (M.Martins-Green ve Lei Wang) Nar konusunda bir rapor sunmuşlardır. Araştırmacılar her gün yaklaşık 25cc Nar suyu verilen deneklerin prostat kanseri göstergesi olarak bilinen PSA seviyelerinde çarpıcı azalmalar gözlemlemişlerdir. Ayrıca, nar suyunu analiz ederek, hücre birleşmesi ve prostat kanserinin sıçramasında moleküler etki yapan belli başlı aktif maddeleri belirlemiştirler. Bu maddelerle çalışma yapan araştırmacılar, nar suyu ile muamele edilen kanser hücrelerinin hızlı ölümlerinin yanı sıra, ölmeyen kanser hücrelerinin yayılmasındaki azalmayı fark etmişlerdir.

Öte yandan "Nar Çekirdeği Yağı/Oleum Punica Granatum" ilaç ve kozmetik sanayinde kullanılmaktadır. Özellikle son günlerde bu yoğun cilt yenileme, gençleştirme ve yaşılmayı geciktirme gibi etkileriyle öne çıktıgı görülmektedir.

Nar suyu sıkıldıkten sonra kalan küspenin hayvan yemi olarak kullanılması yönünde de araştırmalar yapılmaktadır. Arien Shabtay ve arkadaşları (İsrail) tarafından yapılan bir araştırmada (2008) elde edilen sonuçlar oldukça çarpıcıdır. Nar suyundan daha fazla anti-oksidan ihtiyac eden nar küspesinin, büyükbaş hayvanların beslenmesinde öne çıkması beklenmektedir. Sekiz hafta süre ile nar küspesi takviyesi ile beslenen sığırların kanlarında, yüksek seviyede bir E vitamini formu olan Alfa-Tokoferol görülmüştür. Bu madde daha sonra etin bozulmasını engelleyerek raf ömrünü uzatabilmektedir. Öte yandan, yine rapora göre, nar küspesi takviyesi ile beslenen sığırlar, standart yem alanlara göre daha fazla ağırlık kazanmışlardır.

1- NAR HAKKINDA GENEL BİLGİ

Nar, (*Punica granatum*) bilinen en eski meyve türlerinden, Myrtiflora takımının Punicaceae familyasından, içinde küçük çekirdekleri olan yüzlerce tanecikten oluşmuş, hafif ekşi tadında ılıman iklimlerde yetişen bir meyve türüdür.

Narın anavatanı ile ilgili olarak net bir bilgi bulunmamakla beraber, genellikle Güneybatı Asya, Güney Asya, Ortadoğu, İran, Afganistan, Anadolu ve Güney Kafkasya gibi bölgelere atıfta bulunulmaktadır. İspanya'da bulunan Granada şehri ismini burada yetişirilen kaliteli narlardan almıştır. İspanyol misyonerler tarafından Amerika kıtasına getirilen nar, bugün ABD tarım sektöründe gittikçe artan bir önem kazanmaktadır. Narın bütün kutsal kitaplarda, eski Mısır, Yunan ve Roma efsanelerinde adından söz edilmektedir. Değişik inançlara göre, danelerin bolluğu bazen bir toplumu, bazen bereketi simgelemiştir; kırmızı rengi bazen kan ve vahşeti bazen ateşi temsil etmiştir.

Nar, son yıllarda meyve yetiştirmeye tekniğinde, gıda teknolojisinde depolama ve taşıma alanlarında görülen önemli gelişmeler sonucu daha fazla tanınan, üretimi, tüketimi ve ticareti yıldan yıla artan bir meyve durumuna gelmiştir.

Boyları iki ile beş metre arasında değişen, düzensiz gövdeye sahip olan nar ağaçları, Haziran-Temmuz aylarında çiçek açar. İri yuvarlak meyveleri

parlak renkli görünümlü, önceleri yeşilimsi ve olgulaştıkça kırmızıya dönen renklidir. Yenilen kısmı bitkinin türüne bağlı olarak beyazdan koyu kırmızıya kadar renklere sahip olan meyvenin içindeki taneciklerdir.

Ülkemiz, narın yetiştirilme sınırları içinde olması nedeniyle büyük ölçüde çeşit ve form zenginliği göstermektedir. Türkiye'de özellikle Ege, Akdeniz ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerinde yetiştirilmektedir. Nar, Güneydoğu Anadolu Bölgesinde yıllardır yetiştirilen geleneksel bir meyvedir. Bu bölge, narın istediği iklim koşullarına tamamen sahip bulunmakta ve bu yüzden geniş çapta, büyük alanlarda yetiştiriciliği yapılmaktadır (Vardin 2000).

2- NARIN DEĞERLENDİRME ŞEKİLLERİ

Bitkinin meyvesinin içindeki tanecikler meyve olarak yenildiği gibi, yaygın bir biçimde suyu sıkılarak içilmektedir. Meyvenin kabukları, dericilikte ve uzun yıllar tekstil boyama maddesi olarak kullanılmıştır. Taneleri taşıyan sarımsı kısımları, gövde-kök ve dallarının kabukları da endüstriyel ve tıbbi olarak kullanım yeri bulmaktadır.

2.1. SOFRALIK TAZE NAR

Nar, bir tropik ve subtropik iklim meyvesi olarak

bilinmektedir. Meyveler 150-500 gr. Ağırlığında 5-15 cm çapında ve küreseldir. Olgun meyvede kaliks, bir taç görünümü alır. Meyveler parlak kırmızı, sarımsı yeşil ya da beyazımsı renkte, derimsi yapıda bir kabuk ile kaplıdır. Meyve suyu rengi beyazdan pembe ve kan kırmızısına kadar değişmektedir (Vardin ve Abbasoğlu; 2004; Onur, 1982; Saxena, 1987; TSE, 1986).

Genel olarak, nar için aşağıdaki gruplandırmalar yapılmıştır (Vardin 2000).

Tatlı Narlar: (meyve suyu asitliği % 1'den az); meyveleri orta iriliktedir. Daneler genellikle sarı-beyaz-pembe renkli, iri, küçük çekirdekli ve suludur. Sofralık olarak tüketilmektedir.

Mayhos Narlar: (meyve suyu asitliği % 1-2 arasında); iri meyveli olmaları dışında, genel olarak tatlı ve ekşi narların belirtilen özelliklerini orta derecede göstermektedir.

Ekşi Narlar (meyve suyu asitliği % 2'den çok); küçük meyveli, meyve kabuğu kalın ve rengi sarı zemin üzerinde büyük oranda kırmızıdır. Daneler küçük, kırmızı renkte, meyve suyu randımanı düşüktür. Daneye göre çekirdekler iri ve çok serttir. Sofralık olarak tercih edilmez, meyve suyu ve diğer ürünlere işlenmesi uygundur.

Bilirtilen bu özellikler genel olup, gurupları kesin olarak birbirinden ayıramamaktadır.

2.2. NAR SUYU VE KONSANTRESİ

Gıda sanayinde nar suyu üretimi, narın en yaygın değerlendirilme şeklidir. Genel olarak nar suyu tek başına satışa sunulsa da son yıllarda değişik meyve suyu karışımlarının piyasaya sürülmeye başlanması üzerine, ambalajlı karışık meyve suları içerisinde artan bir yer almaktadır. Nar suyu elde etmek için meyvenin işlenmesi sırasında bir tortu oluşturmaktadır. Bazı nar suyu üreticisi firmalar bu tortuyu önlemek için filtre etmekteyse de bazı firmalar bu tortuyu, ürünün doğallığını vurgulayarak şişeleme sırasında nar suyu ile birlikte, doluma almaktadırlar (Vardin ve Abbasoğlu; 2004).

2.3. NAR EKİSİ

Nar ekşisi, ekşi nar meyvesinden elde edilen nar suyunun tortusunun alınmasından sonra, geleneksel yöntemde, açıkta kaynatılarak veya teknoloji sahibi tesislerde vakum altında, içerisindeki suyun buharlaştırılması suretiyle koyulaştırılması sonucu elde edilmektedir. Önceki yıllarda genel olarak güney ve güneydoğu bölgelerimizde kullanılan nar ekşisi, son yıllarda Türk mutfağında yaygın olarak kullanılmaya başlanmıştır. Yüksek bir aromaya sahip ve ekşi tadı olan nar ekşisi, İtalyanların meşhur balzamik sirkelerin yerini almaya aday gösterilmektedir.

2.4. NAR TANESİ KONSERVESİ

Özellikle nar yetiştirciliği yapılan ülkelerde, sofralık nar ve nar suyu tüketiminin büyük boyutlara ulaştığı bilinmektedir.

Ancak yetiştirilen ve dışalımcı ülkelerde nar tane konservesi tüketim alışkanlığı henüz yerleşmemiştir. Son yıllarda nar tanesi, diğer meyvelerde olduğu gibi konserveye işlenerek de değerlendirilebilmektedir. Doğrudan konserve şeklinde tüketiminin yanında, şeker içeriği yüksek tutularak pastacılık sektöründe de kullanımının uygun olacağı belirtilmektedir (Saxena, 1987).

2.5. NAR TANESİ VE KURUSU

Nar tanelerinin, plastik poşetler içerisinde, modifiye gaz atmosferinde ambalajlanarak değerlendirilebileceği belirlenmiştir. Ayrıca, derin dondurma (şoklama) ile uygun ambalajlarda muhafaza edilen nar tanelerinin Ortadoğu ülkelerine ihraç edildiği bildirilmiştir (Onur, 1990).

Hindistan'da nar tanesinin kurutulması ile hazırlanan ve "anardana" olarak adlandırılan bir ürün üretildiği ve daha çok Hindistan'a özgü yiyeceklerde asitlendirici olarak tadı geliştirmek amacıyla kullanıldığı tespit edilmiştir (Pruthi, 1984; Vardin 2000).

2.6. NAR ÇEKİRDEĞİ

Nar suyu ve konsantresi üretiminden artık madde olarak çıkan değerli ürünlerden birisi de nar çekirdeğidir. Nar çekirdeklerinin ortalama %20.8 yağı içeriği belirlenmiştir. Endüstride yeni yağ kaynaklarına karşı ilginin arttığı günümüzde, bu oran pamuk çiğitindeki yağ oranı ile hemen hemen aynı olduğundan değerlendirilebilir bulunmaktadır. Nar çekirdeklerinden bitkisel yağ elde edildikten sonra kalan posa hayvanlarda süt verimini artıran çok önemli bir yem katkısıdır (Onur, 1990).

Nar çekirdeği lipid kompozisyonları henüz yeni incelenmeye başlanmıştır. Özellikle esansiyel yağ asidi içeriklerine bağlı olarak bu yağların daha sağlıklı olduğu düşünülmektedir. Bu yağ asitlerinin doğal olarak kardiyovasküler hastalıkları engelleyici rol oynadıkları, toplam ve HDL (yüksek yoğunluklu lipoprotein) kolestrolü düşürdüğü düşünülmektedir.

Nar çekirdeklerinin içerdikleri yağın özellikleri sebebi ile kozmetik ve ilaç sanayinde kullanılmak üzere bazı ülkeler tarafından ithal edilmek istediği ve son yıllarda Türkiye'den kurutulmuş, temizlenmiş nar çekirdeği ihraç edildiği belirtilmektedir (Vardin ve Abbasoğlu; 2004).

2.7. DİĞER ÜRÜNLER

Sarkisyan ve Avakyan (1972) şarap üretimi için bir çok nar çeşidini incelemiş, sonuç olarak, düşük işleme kayıpları ile yeni ve değişik tip de kabul edilebilir damak tadında şaraplar elde etmişlerdir. Yine Fransa'da nar suyundan "grenadin" denilen özel bir içki yapılmaktadır (Saxena, 1987).

Torosların güney eteklerindeki bazı köylerde nar suyu yumuşak buğday ile kaynatılarak küçük topaklar halinde kurutulmaktadır. Uzun süre bozulmadan

kalabilen ve "topalak" adı verilen bu cerezlik ürünün, özellikle çocukların için değerli bir besin olduğu bildirilmektedir (Onur, 1988).

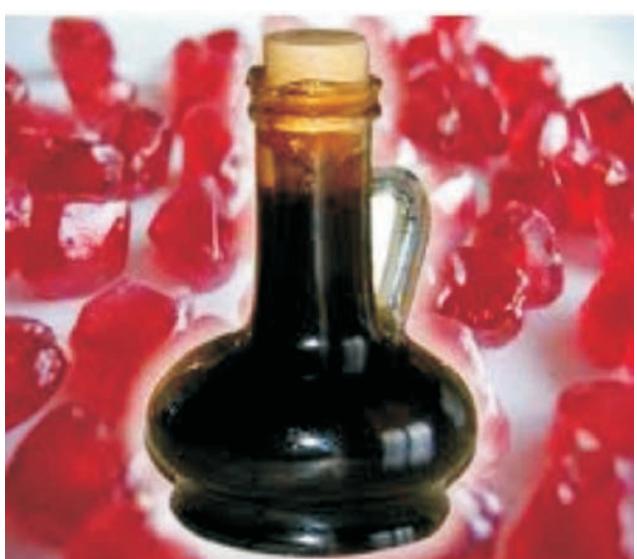
Türkiye piyasasında pek görülmese de "Dondurulmuş Nar Taneleri" batı ülkelerinin dommuş gıda reyonlarında yer almaktadır. Gerek endüstriyel kullanımda, gerekse evsel kullanımda uzun süre saklanabilme özelliğinin nedeniyle daha fazla talep göreceği düşünülmektedir.

Bazı gıda maddeleri diğer yönlerden son derece üstün nitelikli oldukları halde, çekici bir renge sahip olmadıkları için tüketilebilme özelliklerini kaybetmektedir. Tüketicilerin bir gıdayı satın alırken karar vermesinde rol oynayan etkenlerin başında, gıdanın rengi yer almaktadır. Bu yüzden, parlak, muhteşem kırmızı rengi ve yüksek besleyici değeri ile nar suyu aynı zamanda doğal kırmızı gıda renklendiricisi olarak da kullanılabilir (Velioğlu, 1997).

Nar ağacının kabukları, çiçekleri, tohumları, meyvaları ve meyve kabukları ilaç olarak kullanılmaktadır.

Eski Romalıların nar ağacının kök kabuklarını bağırsak şeritlerine karşı kullandıkları belirtilmektedir. Nar meyvası kabuğu, çiçekleri ve narsuyu, kabız yapma özelliği sebebi ile ishale ve dizanteriye karşı kullanılmaktadır. Nar suyu ateş düşürücü, idrar artırıcı ve kuvvet verici özelliği yanında, eklemiltihapları ve yüksek tansiyona karşı da tavsiye edilmektedir (Onur, 1982; Baytop, 1984).

Narin meyve suyu, çekirdek ve kabuklarından ekstrakte edilen polifenolik maddelerin göğüs kanserinin tedavi ve önlenmesinde önemli etkileri olduğu tespit edilmiştir (Kim, 2002).

3- ULUSLARARASI NAR TİCARETİ

Giriş bölümünde de belirtildiği gibi, uluslararası istatistiklerde Nar meyvesi için 12 haneli bir Gümrük Tarife İstatistik Pozisyon (GTİP) numarası olmadığından, 08.10.90 GTİP numarası altında yer alan tüm meyvelerle birlikte inceleme yapmak mecburiyeti vardır.

Küresel bazda bakıldığına 08.10.90 GTİP numarası altında irdelenen meyvelerin (Demirhindi, mahun elması, "lychees", ekmek ağacı meyvesi, sapodillo ve çarkıfelek meyvesi, karambola ve pitahaya, Siyah, beyaz ve kırmızı Frenk ve Bektaşı üzümü, Nar, Muşmula, Kuşburnu, Trabzon hurması) 2006 yılı toplam ithalatının 1.098.128 ton olduğu görülmektedir. Bu rakam 2010 yılında ise

1.865.278 ton olarak belirlenmiştir. Buna göre 5 yıllık bir süre içerisinde dünya ithalat miktarları ortalama % 70'e varan bir artış kaydetmiştir. 2010 yılı ithalat miktarlarına göre en yüksek ithalat yapan ilk 10 ülkenin ithalat / ihracat rakamları aşağıdaki tablolarda verilmiştir.

Tablolardan incelenirken, verilmiş olan GTİP numaraları dikkate alınmalıdır. Zira GTİP numaralarındaki iki basamaklı bir farklılık, ticaret hacimlerinde ciddi değişiklikler getirebilmektedir. Bu nedenle bazı tablolardan fark görülsünse, bu tablolarda GTİP numaraları göz önüne alınarak yorum yapılmalıdır.

KÜRESEL İLK 10 (GTİP 08.10.90) MEYVE İTHALATÇISI ÜLKE

ÜLKE	2006	2007	2008	2009	2010	2006/2010 ARTIŞ %	2010 Küresel Ticaret payı %
Tüm Ülkeler Toplamı	1.098.128	1.383.865	1.546.008	1.718.098	1.865.278	70	100
Çin	114.326	128.762	200.134	299.600	351.796	307	18.86
Rusya Fed.	124.027	135.260	153.381	165.295	223.415	80	12.51
Hollanda	74.493	82.113	110.086	94.250	172.171	231	9.23
Almanya	92.288	123.499	133.630	119.866	128.352	39	6.88
A.B.D.	82.501	91.241	95.484	95.818	107.514	30	5.76
Endonezya	50.738	88.227	81.504	121.156	106.594	210	5.71
Fransa	70.981	101.346	76.763	69.417	71.274	0,4	3.82
İngiltere	50.947	65.945	58.213	47.877	67.960	33	3.64
İtalya	35.409	49.161	50.438	56.914	52.208	47	2.80
Kanada	36.225	41.604	43.255	43.230	48.492	34	2.60

Not: İthalat rakamları ton bazındadır. Kaynak: www.trademap.org

Tablolardan da görüleceği üzere, diğer birçok maddenin en büyük ithalatçısı konumuna gelen Çin, burada da en büyük ithalatçı olarak görülmektedir. 2006 yılından 2010 yılı sonuna kadar ithalat rakamlarında %300 gibi çarpıcı bir artış gözlemlenmektedir. Bu ithalat rakamlarına karşılık, en çok ihracat yapan ilk 10 ülkenin, 5 yıllık ihracat rakamlarına baktığımızda ise görünen durum aşağıdaki gibidir.

KÜRESEL İLK 10 MEYVE (GTİP 08.10.90) İHRACATÇISI ÜLKE

ÜLKE	2006	2007	2008	2009	2010	ARTIŞ %	2010 Küresel Ticaret payı %
Dünya Ülkeleri Toplamı	971.498	1.105.759	1.260.560	1.379.195	1.560.285	60	100
Vietnam	91.218	106.606	157.328	159.909	230.796	253	14.79
İspanya	103.063	122.804	135.150	128.290	173.222	68	11.10
Hollanda	81.145	106.763	132.285	114.685	170.024	209	10.90
Tayland	102.239	109.133	119.272	158.698	169.418	65	10.86
Çin	13.682	24.476	35.014	69.641	93.091	680	5.97
A.B.D.	36.045	38.170	48.596	62.292	80.414	223	5.15
Türkiye *	10.841	12.220	27.788	40.820	62.994	521	4.04
Azerbaycan	29.139	36.724	57.997	46.079	51.872	78	3.32
Özbekistan	66.839	44.231	37.230	39.404	49.574	- 26	3.18
İsrail	25.606	35.363	36.435	40.158	44.609	74.21	2.85

Not: İhracat rakamları ton bazındadır. Kaynak: www.trademap.org

* Türkiye rakamları TUİK rakamları olup sadece 0810.90.95.00.11 pozisyonundaki NAR içindir

Çin aynı zamanda, dünyanın en büyük ihracatçıları arasında da 5. Sırada yer almaktadır. Özellikle Güney Batı Çin topraklarında, nar tarımı her geçen gün artan bir şekilde yapılmakta ve nar tarımına ayrılan topraklar artmaktadır. Dikkatimizi çeken başka bir nokta da, Çin ihracatının 2006-2010 yılı arasında, %680 oranında, ithalat artışının iki misli kadar artış göstermiş olmasıdır.

3.1. Türkiye 081090 meyve ve 0810.90.95.00. 11 Nar İhracatının İrdelenmesi

Türkiye açısından baktığımızda, 081090 pozisyonunda yer alan meyve ihracatı için Türkiye İstatistik Kurumu tarafından yayınlanan verilere göre ihracat aşağıdaki gibidir.

Her ne kadar TUİK Nar için 0810.90.95.00.11 pozisyon numarası ile istatistikleri yayımlamış ise de Nar ihracatının, Türkiye'nin 081090 pozisyonunda yer alan diğer meyvelerin ihracatının arasındaki

durumunun analizinin yapılabilmesi açısından bu veriler de alınmıştır. Zira belirttiğimiz üzere, uluslararası istatistiklerde, ancak 6 basamaklı (081090) değerlendirmeler bulunmakta, bu da Nar meyvesinin bu pozisyon içerisinde ayırtılmasını güçlitmektedir. Her ne kadar bu pozisyonda yer alan meyveleri ihraç eden her ülkenin ihracatı arasında Nar meyvesinin ağırlığı değişik olabilmekte ise de, Narın Türkiye meyve ihracatı içerisindeki payının, kıyas yapılabilmesi açısından, bir göstergə olarak alınabilecegi düşünülmüştür.

Gümrük Tarife İstatistik Pozisyon (GTİP) numarası veya uluslararası piyasada kullanıldığı şekilde "Harmonized System (HS) Code belirlenebilmesi için, aşağıdaki tablo referans olarak www.gumruk.gov.tr sitesinden alınmıştır. Hatırda tutulması gereken konu, ilk 6 basamaktan sonra gelen ikinci 6 basamaklı sayıların belirttiği pozisyon numaralarında, ulusal bazda farklılıklar görülebilceğidir.

Türk Gümrüklerinde Kullanılan GTİP Cetveline Göre Nar Meyvesinin Konumu

POZİSYON NO 1	EŞYANIN TANIMI 2
08.10	Diğer meyveler (taze):
0810.10.00.00.00	- Çilek
0810.20	- Ahududu, böğürtlen, dut, loganberiler:
0810.20.10.00.00	-- Ahududu
0810.20.90.00.00	-- Diğerleri
0810.40	- Yaban mersini ve yaban mersinin diğer kültür cinsleri :
0810.40.10.00.00	-- Noktalı kırmızı yaban mersinleri (Vaccinium vitis -idea türü meyve)
0810.40.30.00.00	-- Adı yaban mersini (Vaccinium myrtillus)
0810.40.50.00.00	-- İri meyvalı bataklık yaban mersini (Vaccinium macrocarpan) ve bataklık yaban mersini (Vaccinium corymbosum)
0810.40.90.00.00	-- Diğerleri
0810.50.00.00.00	- Kivi
0810.60.00.00.00	- Durian
0810.90	- Diğerleri: -- Demirhindi, mahun elması, "lychees", ekmek ağacı meyvesi, sapodillo meyvesi, çarkıfelek meyvesi, karambola ve pitahaya
0810.90.20.00.11	-- Demirhindi, mahun elması, "lychees", ekmek ağacı meyvesi, sapodillo
0810.90.20.00.12	-- Çarkıfelek meyvesi, karambola ve pitahaya -- Siyah, beyaz ve kırmızı Frenk üzümü ve Bektaşi üzümü :
0810.90.50.00.00	-- Siyah Frenk üzümü
0810.90.60.00.00	-- Kırmızı Frenk üzümü
0810.90.70.00.00	-- Diğerleri -- Diğerleri
0810.90.95.00.11	-- Nar
0810.90.95.00.12	-- Muşmula
0810.90.95.00.13	-- Kuşburnu
0810.90.95.00.14	-- Persimmon (Trabzon hurması)
0810.90.95.00.17	-- Diğerleri

Kaynak: www.gumruk.gov.tr

Türkiye'nin 081090 GTİP numarası altında yaptığı meyve ihracatı, son üç yıl içerisinde aşağıdaki tabloda görülen miktar ve değerlerde gerçekleşmiştir.

Türkiye 081090 Meyve İhracatı

Yıl	Diğer meyveler (taze)	Miktar Kg.	Değer ABD Doları
2008	081090	29.050.086	27.984.623
2009	081090	41.087.074	39.380.832
2010	081090	63.058.479	59.553.196

Kaynak: www.tuik.gov.tr

Türkiye'nin 0810.90.950011 GTİP numarası altında yaptığı Nar ihracatı ise son üç yıl içerisinde aşağıdaki tabloda görülen miktar ve değerlerde gerçekleşmiştir.

Türkiye 0810.90.950011 Nar ihracatı				
Yıl	Nar (taze)	Miktar Kg.	Değer (US \$)	Ort. Fiyatı (US \$/kg)
2008	0810.90950011	28.788.496	27.668.808	0,96
2009	0810.90950011	40.819.944	39.103.996	0,96
2010	0810.90950011	62.994.388	59.286.871	0,94

Kaynak: www.tuik.gov.tr

Her iki tablonun incelenmesinden de anlaşılacağı üzere, Türkiye'nin 081090 GTİP numarası altında yaptığı meyve ihracatının neredeyse tamamı nar ihracatıdır.

Yıllar itibarıyle fiyat analizi yapıldığında da ABD Doları üzerinden Kg. fiyatı 0,95 seviyesinde oluşturmaktadır. Türkiye'den 2008 / 2009 ve 2010 yıllarında, 081090 GTİP numarası altında yapılan meyve ihracatı ile 0810.90.950011 GTİP numarası altında yapılan Nar ihracatının yapısı, alıcı ülkeler temelinde aşağıdaki tablolarda görülmektedir.

Türkiye'nin Taze Meyve ihracatı (0810.90) (İlk 40 Ülke)								
2008								
Sıra	Ülke	İhracat Miktarı Kg.	İhracat Dolar	Sıra	Ülke	İhracat Miktarı Kg.	İhracat Dolar	
1	Rusya	9.910.060	9.449.232	21	İsviçre	164.769	244.274	
2	Ukrayna	4.943.727	3.538.672	22	Belçika	163.796	244.511	
3	Bulgaristan	3.589.704	2.640.077	23	Çek Cum.	151.868	155.782	
4	Almanya	3.139.019	4.765.669	24	Gürcistan	150.100	87.572	
5	Hollanda	675.488	879.657	25	Danimarka	117.535	158.195	
6	Romanya	658.785	601.691	26	Irak	112.753	60.767	
7	Yunanistan	584.467	672.824	27	K.K.T.C.	88.864	94.856	
8	Beyaz Rusya	571.680	503.271	28	Norveç	77.962	105.538	
9	Moldova	507.386	474.959	29	Kazakistan	58.795	37.085	
10	İngiltere	442.442	525.190	30	Macaristan	41.736	34.038	
11	Polonya	411.850	340.094	31	S.Arabistan	35.674	15.343	
12	İran	391.893	265.504	32	Makedonya	32.000	23.173	
13	Sırbistan	338.391	239.880	33	Estonya	28.035	20.386	
14	Avusturya	306.351	463.976	34	Slovenya	25.386	16.912	
15	İsveç	254.489	345.622	35	Arnavutluk	21.459	11.592	
16	Letonya	231.266	171.581	36	Mersin S.B.	20.530	21.285	
17	Lituanya	216.072	224.303	37	Kosova	17.761	8.743	
18	Hırvatistan	189.865	124.460	38	Karadağ	8.628	5.945	
19	Fransa	180.253	281.987	39	İtalya	2.858	2.987	
20	Bosna Hersek	176.891	110.839	40	Singapur	2.600	5.670	

Kaynak: www.tuik.gov.tr

Türkiye'nin Taze Meyve ihracatı (0810.90) (İlk 40 Ülke)								
2009								
Sıra	Ülke	İhracat Miktarı Kg.	İhracat Dolar	Sıra	Ülke	İhracat Miktarı Kg.	İhracat Dolar	
1	Rusya	10.852.700	9.563.348	21	Gürcistan	189.579	130.273	
2	Almanya	6.834.805	10.580.184	22	Fransa	179.481	336.432	
3	Bulgaristan	6.402.952	5.163.459	23	Danimarka	155.984	208.715	
4	Ukrayna	6.338.314	4.204.775	24	İsviçre	138.723	220.514	
5	İran	1.427.645	756.366	25	Azerbaycan	107.060	57.539	
6	Irak	1.003.857	452.203	26	B.A.E.	104.050	127.351	
7	Moldova	866.469	731.448	27	Norveç	99.243	158.821	
8	Yunanistan	737.028	928.169	28	Belçika	81.824	139.209	
9	Beyaz Rusya	657.416	633.959	29	İtalya	70.658	111.082	
10	Romanya	605.121	405.633	30	Litvanya	64.850	85.803	
11	Hollanda	547.849	697.449	31	Slovakya	63.429	66.804	
12	İsveç	491.052	617.263	32	S.Arabistan	46.262	26.108	
13	B.Hersek	488.881	323.114	33	Kosova	42.546	19.940	
14	İngiltere	448.830	551.090	34	Macaristan	41.744	58.107	
15	Polonya	445.402	451.972	35	İspanya	37.850	57.443	
16	Sırbistan	437.284	396.079	36	Arnavutluk	33.354	11.304	
17	Avusturya	299.802	405.480	37	Slovenya	32.650	46.614	
18	Hırvatistan	244.990	177.923	38	Kazakistan	23.820	25.505	
19	Letonya	216.488	244.143	39	K.K.T.C.	22.571	14.577	
20	Çek Cum.	198.170	242.563	40	Makedonya	20.840	11.433	

Kaynak: www.tuik.gov.tr

Türkiye'nin Taze Meyve ihracatı (0810.90) (İlk 40 Ülke)							
2010							
Sıra	Ülke	İhracat Miktarı Kg.	İhracat Dolar	Sıra	Ülke	İhracat Miktarı Kg.	İhracat Dolar
1	Rusya	22.201.438	20.059.631	21	Fransa	276.272	453.751
2	Ukrayna	10.009.903	7.089.678	22	Hırvatistan	266.909	240.682
3	Almanya	8.038.672	12.111.843	23	Danimarka	252.705	359.324
4	Bulgaristan	7.784.382	6.096.512	24	İtalya	236.476	353.601
5	İran	2.454.958	1.465.247	25	İsviçre	228.791	389.493
6	Irak	1.432.215	785.756	26	Norveç	158.595	274.388
7	Moldova	1.048.308	943.284	27	S. Arabistan	143.888	100.009
8	Romanya	1.004.587	716.424	28	Azerbaycan	139.984	113.868
9	Hollanda	768.339	946.906	29	Litvanya	126.240	140.711
10	Beyaz Rusya	711.309	690.726	30	Mersin S.B.	118.677	120.489
11	İsveç	706.823	747.337	31	İspanya	112.885	200.615
12	Letonya	680.790	746.970	32	K.K.T.C.	81.876	66.289
13	İngiltere	569.718	835.417	33	Belçika	78.114	103.050
14	Yunanistan	518.928	693.299	34	Arnavutluk	61.724	25.344
15	Polonya	500.460	518.596	35	Slovakya	55.985	36.615
16	Bosna	495.608	340.900	36	Türkmenistan	55.311	73.437
17	Sırbistan	427.381	375.795	37	Kosova	54.165	27.969
18	Gürcistan	346.309	247.420	38	Suriye	42.905	23.631
19	Çek Cum.	314.898	361.577	39	Kazakistan	38.135	27.724
20	Avusturya	292.661	405.403	40	Slovenya	25.402	30.547

Kaynak: www.tuik.gov.tr

Türkiye'nin Taze Nar ihracatı (0810.90.950011) (ilk 40 Ülke)							
2008							
Sıra	Ülke	İhracat Miktarı Kg.	İhracat Dolar	Sıra	Ülke	İhracat Miktarı Kg.	İhracat Dolar
1	Rusya	9.893.260	9.435.792	21	İsviçre	163.148	240.018
2	Ukrayna	4.864.964	3.483.538	22	Belçika	160.233	232.463
3	Bulgaristan	3.534.974	2.607.906	23	Çek Cum.	151.868	155.782
4	Almanya	3.098.286	4.663.420	24	Gürcistan	150.100	87.572
5	Romanya	658.785	601.691	25	Danimarka	115.525	153.297
6	Hollanda	655.358	851.884	26	Irak	112.753	60.767
7	Yunanistan	584.467	672.824	27	K.K.T.C.	86.714	93.628
8	Beyaz Rusya	571.680	503.271	28	Norveç	75.492	102.333
9	Moldova	488.871	466.064	29	Kazakistan	58.795	37.085
10	İngiltere	440.182	517.915	30	Macaristan	41.736	34.038
11	Polonya	411.850	340.094	31	S. Arabistan	35.674	15.343
12	İran	391.893	265.504	32	Makedonya	32.000	23.173
13	Sırbistan	338.391	239.880	33	Estonya	28.035	20.386
14	Avusturya	302.450	454.337	34	Slovenya	25.386	16.912
15	İsveç	245.169	328.843	35	Arnavutluk	21.459	11.592
16	Letonya	231.266	171.581	36	Mersin S.B.	20.530	21.285
17	Litvanya	216.072	224.303	37	Kosova	17.761	8.743
18	Hırvatistan	189.865	124.460	38	Karadağ	8.628	5.945
19	Bosna	176.891	110.839	39	İtalya	2.858	2.987
20	Fransa	175.957	267.548	40	Singapur	2.600	5.670

Kaynak: www.tuik.gov.tr

Türkiye'nin Taze Nar ihracatı (0810.90.950011) (ilk 40 Ülke)							
2009							
Sıra	Ülke	İhracat Miktarı Kg.	İhracat Dolar	Sıra	Ülke	İhracat Miktarı Kg.	İhracat Dolar
1	Rusya	10.852.700	9.563.348	21	Gürcistan	189.579	130.273
2	Almanya	6.799.602	10.480.985	22	Fransa	174.531	321.835
3	Bulgaristan	6.398.930	5.157.011	23	Danimarka	153.745	204.625
4	Ukrayna	6.338.314	4.204.775	24	İsviçre	134.952	212.142
5	İran	1.427.645	756.366	25	Azerbaycan	106.784	55.504
6	Irak	888.877	428.618	26	Norveç	96.235	149.357
7	Moldova	816.554	695.717	27	Belçika	77.253	122.847
8	Yunanistan	737.028	928.169	28	İtalya	70.658	111.082
9	Beyaz Rusya	657.416	633.959	29	Litvanya	64.850	85.803
10	Romania	605.121	405.633	30	Slovakya	63.429	66.804
11	Hollanda	530.550	665.504	31	B.A.E.	50.048	26.896
12	Bosna Hersek	488.881	323.114	32	S.Arabistan	46.262	26.108
13	İsveç	488.812	612.378	33	Kosova	42.546	19.940
14	İngiltere	446.778	545.399	34	Macaristan	41.744	58.107
15	Polonya	445.402	451.972	35	İspanya	37.850	57.443
16	Sırbistan	437.284	396.079	36	Arnavutluk	33.354	11.304
17	Avusturya	295.865	399.739	37	Slovenya	32.650	46.614
18	Hırvatistan	244.990	177.923	38	Kazakistan	23.770	25.232
19	Letonya	216.488	244.143	39	Makedonya	20.840	11.433
20	Çek Cum.	198.170	242.563	40	Karadag	11.170	5.538

Kaynak: www.tuik.gov.tr

Türkiye'nin Taze Nar ihracatı (0810.90.950011) (ilk 40 Ülke)							
2010							
Sıra	Ülke	İhracat Miktarı Kg.	İhracat Dolar	Sıra	Ülke	İhracat Miktarı Kg.	İhracat Dolar
1	Rusya	22.201.438	20.059.631	21	Fransa	269.540	434.876
2	Ukrayna	10.009.903	7.089.678	22	Hırvatistan	266.909	240.682
3	Almanya	7.975.004	11.970.737	23	Danimarka	250.998	353.755
4	Bulgaristan	7.784.382	6.096.512	24	İtalya	236.476	353.601
5	İran	2.454.958	1.465.247	25	İsviçre	222.655	372.891
6	Irak	1.432.215	785.756	26	Norveç	154.197	261.128
7	Moldova	1.043.008	940.724	27	S.Arabistan	143.888	100.009
8	Romania	1.004.587	716.424	28	Azerbaycan	139.154	113.639
9	Hollanda	756.371	909.981	29	Litvanya	126.240	140.711
10	Beyaz Rusya	711.309	690.726	30	Mersin S. B.	118.677	120.489
11	İsveç	703.931	739.292	31	İspanya	112.885	200.615
12	Letonya	680.790	746.970	32	B.A.E.	92.530	113.287
13	İngiltere	567.467	828.479	33	Belçika	74.950	93.210
14	Yunanistan	518.928	693.299	34	K.K.Türk.Cum	74.678	61.823
15	Polonya	500.460	518.596	35	Arnavutluk	61.724	25.344
16	Bosna Hersek	495.608	340.900	36	Slovakya	55.985	36.615
17	Sırbistan	427.381	375.795	37	Türkmenistan	54.761	72.447
18	Gürcistan	346.199	247.310	38	Kosova	54.165	27.969
19	Çek Cum.	314.898	361.577	39	Suriye	42.905	23.631
20	Avusturya	288.746	395.772	40	Kazakistan	38.135	27.724

Kaynak: www.tuik.gov.tr

Türkiye'nin 081090 GTİP numaralı meyve ihracat rakamları ile 0810.90.95001 GTİP numaralı Nar ihracatı karşılaştırıldığında, Nar ihracatının neredeyse tüm meyve ihracatını kapsadığı görülmektedir.

Her üç içerisinde, ülkelerin alıcı dizinindeki sıralarının değiştiği gözlemlendiğinden, son üç yıllık ihracat rakamlarındaki değişikliklerin karşılaşmasının kolayca yapılabilmesi için, her üç yıla ait ihracat rakamları ayrı tablolar içerisinde verilmiştir.

081090 GTİP numaralı meyve ve ile 0810.90.95001 GTİP numaralı Nar ihracat rakamları incelen-

diğinde, ilk sıralarda yer alan 10 ülkenin her üç yılda da ilk 10 içerisindeki konumlarını çoğunlukla korudukları görülmüştür.

Ayrıca ilk 10 ülkenin Türkiye'den yapmış oldukları ithalatın, Türkiye'nin ihracat rakamlarının ortalama % 85'ini kapsadığı görülmektedir.

Bu ülkelerden Rusya'nın sıralamada hep birinci sırada yer aldığı görülmektedir. Bu nedenle Nar dış ticaretinin incelenmesine, Rus pazarının ithalat rakamları ve tedarikçi ülkeleri incelerek başlanmıştır.

3.1.1. Rusya'nın 08.10.90 GTİP Numaralı Meyve Ticaretinde Durumu

081090 pozisyonundaki meyve ithalatının en önemli oyuncusu olan Rusya ki aynı zamanda Türkiye'nin en önemli Nar alıcıları olan ülkedir, aynen Çin tarafından uygulanan ithalat politikasında olduğu gibi, ithalatının çoğunu yakın ülkelerden

yapmaktadır.

Türkiye açısından büyük önem arz eden Rusya pazarına yapılan 0810.90.950011 GTİP numaralı Nar ihracatının son üç yıllık değişimi aşağıdaki tablodaki gibidir.

Türkiye'nin Rusya Federasyonuna Taze Nar ihracatı HS/GTİP 0810.90.95.00.11								
Yıl	HS12 adı	Ülke Kodu	Ölçü adı	İhracat Miktar	Yıllık Miktar Artışı %	İhracat Değeri (US \$)	Yıllık Değer Artışı %	Ortalama Birim Fiyatı (US \$)
2008	Nar (taze)	75	KG	9.893.260		9.435.792		0,95
2009	Nar (taze)	75	KG	10.852.700	9,70	9.563.348	1,40	0,88
2010	Nar (taze)	75	KG	22.219.538	104,74	20.062.678	109,80	0,90

Kaynak: www.tuik.gov.tr

Gördüğü üzere Türkiye'nin Rusya'ya 2010 yılı ihracatı 2008 yılı ihracatına göre % 224'e varan bir artış göstermiştir. Buna karşılık ihracat bedellerindeki artış ise bundan daha aşağıda, yaklaşık % 212 civarında gerçekleşmiştir. Başka bir ifade ile söyleyecek olursak, fiyatlar % 5 civarında gerilemiştir.

Rusya ithalatında tedarikçi ülke konumunda olan ülkelerin ihracat detayları aşağıdaki **"Rusya İthalatında en çok satım yapan ilk 20 ülke"** başlıklı tabloda görülebilir.

Bu tedarikçi ülkelerin Rusya ihracatları incelenliğinde Azerbaycan ve Özbekistan'ın, Rusya ithalatını % 58'ini karşıladıları görülmektedir.

Bu ülkelerin arkasından üçüncü sıradaki tedarikçi olan Türkiye ise, Rusya ithalatının ancak % 14'ünü karşılamaktadır. Rusya pazarı, her ne kadar Türk ihracatçıları için birinci pazar olarak görünse de, pazarın % 86'sına rakipler tarafından tedarik yapılmaktadır. Avrupa'nın en büyük Nar üretici/ihracatçısı konumunda bulunan İspanya da Türkiye'nin arkasından 4. sırada gelmekte ve Rusya ithalatının % 8,07'sini karşılamaktadır.

Özetle Rusya pazarı, özellikle ithalat rakamları açısından, Türk üreticileri/ihracatçıları açısından genişlemeye aday ülkelerin önünde gitmektedir.

İhracatçı Ülke	Rusya 081090 Meyve İthalatında en çok satım yapan ilk 20 ülke											Rusyanın uyguladığı tahmini tarife (%)	
	2010 İthalat Bedeli (US \$)	Ticaret Dengesi (US \$)	Ruya İthalatı nda yeri (%)	2010 İthalat Miktarı	Miktar Birimi	Birim Değeri (US\$/birim)	2006-2010 arası yıllık değer büyümeye oranı (% , p.a.)	2006-2010 arası yıllık miktar büyümeye oranı (% , p.a.)	2009-2010 arası yıllık değer büyümeye oranı (% , p.a.)	Ticari partnerin dünya ihracatın daki sırası	Ticari partnerin dünya ihracatında ki payı (%)	2006-2010 arası partneri n ihracat artışı (% , p.a.)	
World	22341	223123	100	24995	Ton	894	15	8	35		100	16	
Azerbaijan	80372	-80372	36	10614	Ton	757	27	17	36	8	03.Mar	15	0
Uzbekistan	49338	-49338	22,01	61132	Ton	807	-7	-10	26	9	03.Şub	-7	0
Turkey	31873	-31873	14,03	29569	Ton	1078	106	92	110	7	03.Ağu	53	03.Ağu
Spain	19520	19520	8,07	14306	Ton	1364	43	32	105	2	11.Oca	11	5
Egypt	16730	-16730	7,05	14939	Ton	1120	25	17	39	13	02.Şub		03.Ağu
Israel	7846	-7846	3,5	7508	Ton	1045	56	41	58	10	02.Eyl	13	5
Kyrgyzstan	5382	-5382	2,4	4545	Ton	1184	61	47	-60	51	0,1	63	0
Tajikistan	3203	-3203	1,4	4128	Ton	776	-12	-12	2	37	0,2	-12	0
China	1608	-1608	0,7	1191	Ton	1350	26	15	-10	5	6	63	03.Ağu
A.B.D.	1540	-1540	0,7	1744	Ton	883	143	126	30	6	05.Şub	23	5
Chile	1011	-1011	0,5	982	Ton	1030	122	96	-17	24	0,8	22	03.Ağu
Peru	791	-791	0,4	686	Ton	1153	104	76	-7	32	0,3	64	03.Ağu
Iran	694	-694	0,3	691	Ton	1004	-45	-49	-47	38	0,2	-45	03.Ağu
India	568	-568	0,3	574	Ton	990	-18	-24	377	27	0,7	-3	03.Ağu
Netherland	538	-538	0,2	164	Ton	3280	190	125	95	3	10.Eyl	17	5
South	403	-403	0,2	344	Ton	1172	66	55	119	15	01.May	10	03.Ağu
Colombia	388	-388	0,2	256	Ton	1516	30	12	19	11	02.Nis	4	03.Ağu
Macedonia	383	-383	0,2	338	Ton	1133	117	103	67	56	0,1	39	03.Ağu

Kaynak: ITC calculations based on COMTRADE statistics

3.1.2. Ukrayna'nın 08.10.90 GTİP Numaralı Meyve Ticaretinde Durumu

Türkiye'nin Ukrayna'ya son üç yılda yapmış olduğu Nar ihracatına ait miktar ve değer belirten tablo aşağıda verilmiştir.

Türkiye'nin Ukrayna'ya 0810.90.95.00.11 GTİP numaralı Taze nar ihracat rakamları								
Yıl	HS12 adı	Ulke Kodu	Ölçü adı	ihracat Miktar	Önceki Yılı göre Miktar Artışı %	ihracat Değeri (US \$)	Önceki Yılı göre Değer Artışı %	Oluşan Ortalama Fiyat
2008	Nar (taze)	72	KG	4.864.964		3.483.538		0,72
2009	Nar (taze)	72	KG	6.338.314	30	4.204.775	21	0,66
2010	Nar (taze)	72	KG	10.028.924	58	7.097.983	69	0,71

Kaynak: www.tuik.gov.tr

Türkiye'nin Ukrayna'ya ihracatı yıllar içerisinde artış göstermekle beraber, oluşan ortalama fiyatlar, diğer pazarlar ile karşılaştırıldığında oldukça aşağıda kalmaktadır.

Bunun ödeme şekillerinden mi kaynaklandığı, yoksa kalite farklılıklarından mı meydana geldiği,

inceleme konusu yapılmalıdır.

Türkiye'nin en önemli ticaret ortaklarından olan Ukrayna'nın ithalatında, tedarikçi olan ilk 30 ülkenin, 2006 ile 2010 yıllarındaki Ukrayna ihracatları aşağıdaki tablodadır

Ukrayna İthalatı 2006 / 2010 (Tedarikçi İlk 20 Ülke)						
Ihracatçılar	İthalat değeri 2006	İthalat değeri 2007	İthalat değeri 2008	İthalat değeri 2009	İthalat değeri 2010	Artış %
World	6760	8218	13290	21537	31948	372,60
Azerbaijan	2417	2769	3410	7004	10325	427,18
Turkey	844	989	2677	5886	9264	1097,63
Georgia	543	738	2394	2317	5634	1037,56
Spain	1771	1936	2477	3411	4688	264,71
Egypt	618	955	1683	1929	1224	198,06
Makedonya	52	32	29	148	168	323,08
Uzbekistan	38	72	0	27	117	
A.B.D	0	20	67	130	101	
Iran	343	413	232	202	84	
Chile	3	0	3	13	63	
Malaysia	15	29	44	33	52	
Peru	0	1	5	18	40	
Colombia	6	13	24	24	39	
Greece	5	27	24	24	33	
Israel	26	64	58	38	33	
Kyrgyzstan	0	0	0	9	23	
Thailand	4	3	7	5	10	
Brazil	4	3	5	2	9	
South Africa	1	1	2	1	9	
Vietnam	0	1	6	3	7	

Kaynak: ITC calculations based on COMTRADE statistics

USD 1.000,-

Ukrayna'nın ithalatında ilk 6 sırada yer alan tedarikçi ülkelerin dışındaki ülkelerin, Pazar üzerindeki etkinlikleri ihmali edilebilir düzeyde görülmektedir.

Ancak her ne kadar İspanya'nın Ukrayna'ya olan ihracatı, Türkiye ihracatının yarısı kadar görünse ve de artış hızı daha az olsa da, İspanya'nın çok büyük bir üretici olması ve özellikle Avrupa piyasasına yakın bir tedarikçi olması nedeniyle, rekabetinin yakından izlenmesi gerekmektedir.

Göründüğü üzere, Türkiye'nin 2006 ile 2010 yılları arasında Ukrayna'ya ihracatı, satış değerleri

üzerinden 10 katına yakın bir artış göstermiştir ve Azerbaycan'dan sonra ikinci tedarikçi ülke konumunu korumaktadır.

Her ne kadar Türk ürünleri ithalatındaki artış miktar olarak Azerbaycan rakamlarının üçte biri kadar görünse de, Türk ürünlerine olan talep artışı oranı daha fazla görülmektedir. Ukrayna pazarı, fiyat oluşumlarında görülen farklılıklar da göz önüne alınarak, dikkatle ele alınmalı ve gelişmeye açık olması nedeniyle, üretici ve ihracatçılarımız bu pazar üzerine daha fazla eğilmelidirler.

3.1.3. Almanya'nın 08.10.90 GTİP Numaralı Meyve Ticaretindeki Durumu

Almanya'nın 081090 GTİP numaralı meyveden küresel pazardan yapmış olduğu ithalata ait detaylar aşağıdaki tabloda verilmiştir. Görüldüğü üzere Almanya 2006 ile 2010 yılları arasında bu pozisyonındaki meyve ithalatını % 39 oranında arttırmış bulunmaktadır.

Almanya 081090 Meyve İthalatı						
ÜLKE	2006	2007	2008	2009	2010	ARTIŞ %
Tüm Ülkeler	92.288	123.499	133.630	119.866	128.352	39

Not: İthalat rakamları ton bazındadır. Kaynak: www.trademap.org

Türkiye'nin Almanya'ya yapmış olduğu 0810.90.95.00.11 GTİP numaralı Nar ihracatına ait detaylar aşağıdaki tabloda verilmektedir.

Türkiye 'nin Almanya'ya 0810.90.95.00.11 GTİP numaralı Taze nar ihracat rakamları								
Yıl	HS12 adı	Ulke Kodu	Ölçü adı	İhracat Miktar	Yıllık Miktar Artışı %	İhracat Değeri (US \$)	Yıllık Değer Artışı %	Oluşan Ortalama Fiyat
2008	Nar (taze)	4	KG	3.098.286		4.663.420		1.50
2009	Nar (taze)	4	KG	6.799.602	119,46	10.480.985	124,75	1.54
2010	Nar (taze)	4	KG	7.975.004	157,40	11.970.737	156,70	1.50

Kaynak: www.tuik.gov.tr

Görüldüğü üzere Almanya'ya yapılan Nar ihracatında, 2008 yılına göre 2010 yılı rakamlarındaki artış oranı % 157 olmuş ve değer artışı da aynı eğilimi takip etmiştir.

Almanya ihracatında dikkati çeken başka önemli bir nokta da oluşan ortalama fiyatın diğer pazarlara olan ihracatlarımızın yaklaşık % 50 üzerinde seyretmesidir.

Üretici ve ihracatçılarımızın bu konunun nedenlerini açılığa kavuşturmak için, daha ileri seviyelerde araştırmalar yapılması faydalı olacaktır.

Türkiye ihracatında önemli bir yeri olan ve 2010 yılı ihracat rakamlarına göre 3. Sırada olan Almanya'nın, ithalat yaptığı ilk 30 ülkenin ihracat detayları 2006 ile 2010 yılları arasındaki değerleri ile aşağıdaki tabloda görülmektedir.

Buna göre Alman pazarında, Türk ihracatçıları için en önemli rakip olarak İspanyol üretici/ihracatçıları öne çıkmaktadır. Ancak üretici olmamasına karşın, transit ticaret yaparak, tamamen al/sat ticaretini kullanan Hollanda'nın rekabeti de önemli bir durum arz etmektedir.

Almanya 081090 Meyve İthalatı (Tedarikçi İlk 20 Ülke)					
İhracatçılar	İthalat Değeri 2006	İthalat Değeri 2007	İthalat Değeri 2008	İthalat Değeri 2009	İthalat Değeri 2010
World	92288	123499	133630	119866	128352
Spain	33025	41984	43801	24117	31200
Colombia	8053	10729	14855	24474	21663
Netherlands	4710	9153	7494	6522	11228
South Africa	5586	5855	11985	5703	8967
Turkey	1976	3180	3548	6858	7778
Madagascar	5775	4584	6052	6821	5309
Malaysia	6963	7041	3644	5868	5126
Israel	7695	6076	3858	6684	4703
Viet Nam	1365	1908	3114	4668	4641
France	5819	8933	8186	4584	4604
Hungary	2425	5142	5320	3330	2982
Poland	174	3402	3372	1263	2966
Thailand	2249	2131	2882	2460	2342
Denmark	39	1084	723	2600	2215
Italy	1034	1651	3732	1709	1494
Brazil	1557	581	2180	2126	1335
Chile	138	486	628	890	1305
China	527	1221	2024	1683	1216
Belgium	177	221	207	805	1191
India	473	641	1180	1369	1019

USD 1.000.- Kaynak: ITC calculations based on COMTRADE statistics

3.1.4. Hollanda'nın 0810.90.95 GTİP Numaralı Meyve Ticaretindeki Durumu

İspanya ve Hollanda, Almanya pazarında Türk ihracatçılarının en önde gelen rakipleridir. Hollanda'nın üretici olmamasına karşın sağladığı bu başarının arkasında yatan organizasyon gücünün, Türk ihracatçıları tarafından, diğer pazarlara erişilebilmesi için kullanılmasında fayda görülmektedir.

Başka bir ilginç nokta da Nar tarımı yapmamasına

karşın, dünyanın en büyük 3. İthalatçısı ve aynı zamanda dünyanın en büyük 3. İhracatçısı konumundaki Hollanda'nın durumudur. Hollanda, mevcut nakliye organizasyonu ve etkin iletişim altyapısı sayesinde, üretici olmasa da dünyanın birçok ülkesinden ithalat ve yine dünyanın birçok ülkesine ihracat yapmaktadır. Hollanda'nın küresel İthalat rakamları aşağıdaki gibidir.

Not: İthalat rakamları ton bazındadır. Kaynak: www.trademap.org

Hollanda 081090 Meyve İthalatı

ÜLKE	2006	2007	2008	2009	2010	ARTIŞ %
Hollanda	74.493	82.113	110.086	94.250	172.171	231

Türkiye'den Hollanda'ya yapılan taze Nar ihracatının son üç yıllık değişimi ise aşağıdaki tabloda görüldüğü gibidir.

Türkiye'nin Hollanda'ya 0810.90.95.00.11 GTİP numaralı Taze nar ihracatı

Yıl	HS12 adı	Ülke Kodu	Ölçü adı	İhracat Miktar	Önceki Yılı göre Artışı %	İhracat (US \$)	Önceki Yılı göre Değer Artışı %	Oluşan Ortalama Fiyat
2008	Nar (taze)	3	KG	655.358		851.884		1,30
2009	Nar (taze)	3	KG	530.550	- 19	665.504	- 22	1,25
2010	Nar (taze)	3	KG	756.371	42	909.981	37	1,20

Kaynak: www.tuik.gov.tr

Türkiye'nin Hollanda ile 0810.95.0011 GTİP Nar ticareti, Hollanda'nın diğer ticaret ortaklarıyla karşılaşıldığında oldukça zayıf kalmaktadır. Oluşan ortalama fiyat seviyelerine bakıldığından da, Almanya'ya yapılan ihracat fiyatlarının altında kaldığı, ancak Rusya ve özellikle Ukrayna fiyatlarından

yukarıda oluşturduğu görülmektedir.

Aşağıdaki tabloda, Hollanda'nın 0810.9095 GTİP numaralı meyve ticaretindeki küresel ticaret ortaklarını ve bunların Hollanda ithalatından aldığı payları görebiliriz.

Hollanda 0810.90.95 Meyve İthalatı (Tedarikçi İlk 20 Ülke)

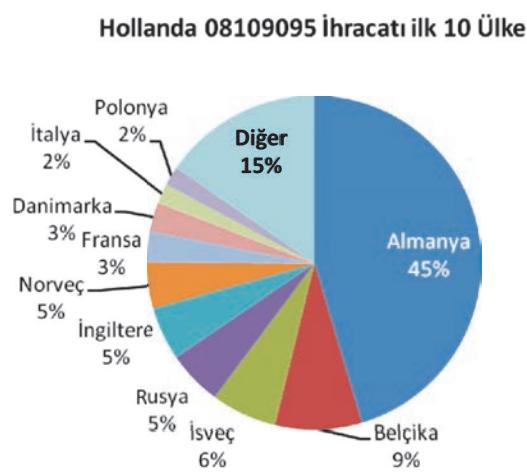
İhracatçılar	İthalat Değeri 2006	İthalat Değeri 2007	İthalat Değeri 2008	İthalat Değeri 2009	İthalat Değeri 2010
World	63903	70468	69785	69183	68906
Colombia	21952	25608	28221	24599	22083
Spain	5040	5802	4919	6767	8207
South Africa	6448	6871	5186	7834	8087
Israel	6210	6704	6468	7092	6893
India	2648	3181	5309	4739	3165
Belgium	2682	3218	3674	2760	3039
Germany	2938	3751	2856	1304	2859
Chile	760	762	301	918	2719
Italy	168	159	750	1558	2501
Thailand	1463	1612	1587	1293	1261
France	5180	1439	831	781	1178
Egypt	1177	3104	2539	3090	1159
Peru	395	580	934	1178	1065
U. Kingdom	459	186	1222	1424	1021
Brazil	1487	997	1825	1139	626
Ecuador	421	453	226	348	511
Sweden	110	472	204	37	328
Turkey	289	228	340	193	315
Mexico	0	73	114	67	298
Iran	1691	1546	840	565	276

Kaynak: ITC calculations based on COMTRADE statistics

USD 1.000.-

Göründüğü üzere Türkiye, Hollanda ithalatında 19 sırada bulunmaktadır. Diğer bölgelerde de belirtildiği üzere, Hollanda'nın etkin organizasyon gücünün, diğer pazarlara açılmak için kullanılmaya çalışılması bu sıralamada daha yukarılara gelmemizi sağlayacaktır.

Hollanda 0810.90.95 Meyve İhracatı İlk 20 Alıcı Ülke					
Alici Ülkeler	2006 İhracatı	2007 İhracatı	2008 İhracatı	2009 İhracatı	2010 İhracatı
World	72849	83099	89946	72936	76164
Germany	42138	44938	48964	35170	34579
Belgium	2327	1986	3467	5798	6421
Sweden	4406	5850	7127	4235	4865
Rusya	4541	5960	6758	5078	4019
United	3741	5868	4546	4041	3954
Norway	2206	2934	2715	2228	3398
France	2564	2482	3109	2899	2282
Denmark	2192	2497	2508	1307	2107
Italy	1025	1025	1366	1736	1447
Poland	722	697	407	914	1427
Lithuania	104	275	391	986	1391
Czech	743	812	718	766	1240
Switzerland	957	1826	884	982	1188
Romania	117	45	179	596	926
Austria	639	536	1033	946	798
Latvia	131	239	226	236	775

3.1.5. Fransa'nın 0810.90.95 GTİP Numaralı Meyve Ticaretindeki Durumu

Küresel 0810.90.95 GTİP numaralı meyve ithalatçıları arasında 7. Sırada bulunan Fransa, Türkiye için potansiyeli oldukça yüksek bir ülkedir. Hele Türkiye'nin Fransa tedarikçisi olan ilk 25 ülke arasında olmadığını düşünürsek, Fransa'nın Türk ihracatçıları için potansiyeli daha çok vurgulanmaktadır.

Fransa 081090 Meyve İthalatı						
ÜLKE	2006	2007	2008	2009	2010	ARTIŞ %
Fransa	70.981	101.346	76.763	69.417	71.274	0,4

Not: İthalat rakamları ton bazındadır. Kaynak: www.trademap.org

Fransa meyve ithalatının %44'ünü karşılayan İspanya'nın rekabeti Fransa pazarında çok önemlidir. İspanya Fransa ile coğrafi yakınlığın avantajını kullanmaktadır. Öte yandan İspanya'nın çok önemli bir Nar üreticisi olduğu da unutulmamak gereklidir.

Fransa Organik gıda piyasası 2000 yılı değerlerine göre 850 milyon dolar olarak tahmin edilmekte ve Almanya'nın hemen arkasından, ikinci sırada gelmektedir.

Türkiye'nin Fransa'ya 0810.90.95.00.11 GTİP numaralı Taze nar ihracat rakamları								
Yıl	HS12 adı	Ulke Kodu	Ölçü adı	İhracat Miktar	Önceki Yıla göre Miktar Artışı %	İhracat Değeri (US \$)	Önceki Yıla göre Değer Artışı %	Oluşan Ortalama Fiyat
2008	Nar (taze)	1	KG	175.957		267.548		1,52
2009	Nar (taze)	1	KG	174.531	-008	321.835	20,29	1,84
2010	Nar (taze)	1	KG	269.540	54,44	434.876	35,12	1,61

Kaynak: www.tuik.gov.tr

Türkiye'nin Fransa'ya Nar ihracatının fazla bir miktar olmamasına karşın, oluşan ortalama fiyat seviyesinin, Türkiye'nin ihracat yaptığı diğer pazarlarla kıyaslandığında daha yukarıda olmuş olması, bu pazarın üzerine daha fazla gidilmesi gereğini göstermektedir.

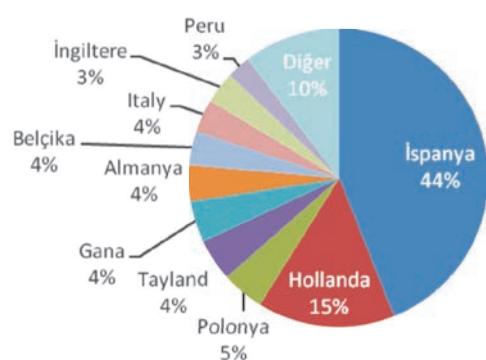

Aşağıdaki tabloda, Fransa'nın 0810.9095 GTİP numaralı meyve ticaretindeki küresel ticaret ortaklarından ilk 25 sırayı alanları ve bunların Fransa ithalatından aldığı payları görebiliriz.

Fransa 0810.90.95 Meyve İthalatı (Tedarikçi İlk 20 Ülke)					
İhracatçı Ülke	2006 İthalatı	2007 İthalatı	2008 İthalatı	2009 İthalatı	2010 İthalatı
World	45667	44539	45712	42122	44360
Spain	14402	16288	18334	18405	19515
Netherlands	1544	4873	4281	5933	6617
Poland	0	1	4	961	2046
Thailand	1979	1509	2167	1577	2009
Ghana	0	0	1636	2275	2002
Germany	1294	930	1165	1466	1712
Belgium	2022	1746	2178	1865	1621
Italy	1060	1883	2591	3484	1584
İngiltere	118	183	86	752	1512
Peru	234	386	504	956	1123
Israel	20197	12987	8559	1010	822
Tunisia	452	630	760	537	561
Morocco	87	114	506	683	436
Viet Nam	233	187	100	69	356
Brazil	90	173	352	181	273
.A.B.D.	124	350	219	329	268
Colombia	745	957	577	295	234
China	182	170	193	266	195
Austria	14	97	140	146	181
Chile	56	48	43	120	176

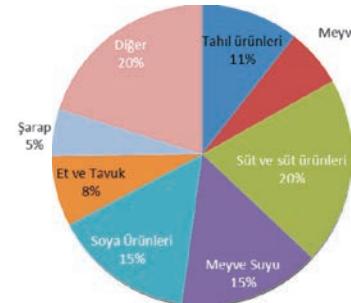
Kaynak: ITC calculations based on COMTRADE statistics / USD 1.000.-

Fransa 0810.90.95 Meyve İthalatı Tedarikçi İlk 10 Ülke

Kaynak: www.trademap.org

Fransa Organik Ürünler Pazarı

Kaynak: FAO World Markets for Organic Fruit and Vegetables

3.1.6. İngiltere'nin 0810.90.95 GTİP Numaralı Meyve Ticaretindeki Durumu

Küresel 0810.90 GTİP numaralı meyve ithalatçıları arasında 8. Sırada bulunan İngiltere, Türkiye ihracatı sıralamasında 2008 yılında 8. Sırada iken, 2009 yılında alıcı ülkeler arasında 14. Sırada düşmüş ve 2010 yılında ise 13. Sırada yükselmiştir.

İngiltere 081090 Meyve İthalatı						
ÜLKE	2006	2007	2008	2009	2010	ARTIŞ %
Tüm ülkeler	50.947	65.945	58.213	47.877	67.960	33

Kaynak: www.trademap.org

USD 1.000.-

İngiltere'nin 2006 ile 2010 yılları arasındaki 081090 pozisyonunda yer alan meyve ithalatı artışı, değer olarak %33 olarak görülmektedir.

Türkiye'nin İngiltere'ye 0810.90.95.00.11 GTİP numaralı Taze nar ihracatı								
Yıl	HS12 adı	Ülke Kodu	Ölçü adı	İhracat Miktar	Önceki Yılı göre Miktar Artışı %	İhracat Değeri (US \$)	Önceki Yılı göre Artışı %	Oluşan Ortalama Fiyat
2008	Nar (taze)	6	KG	440.182	-	517.915	-	1.17
2009	Nar (taze)	6	KG	446.778	1,49	545.399	5,4	1.22
2010	Nar (taze)	6	KG	567.467	27.01	828.479	51,90	1.45

Kaynak: www.tuik.gov.tr

İngiltere'nin 0810.90.95 pozisyonundaki meyve ithalatı içerisinde Türk ihracatçısının yeri % 1.46 olarak görülmektedir. Bu nedenle İngiltere pazarı Türk üretici ve ihracatçıları için gelecek vaat eden bir Pazar olarak düşünülebilir.

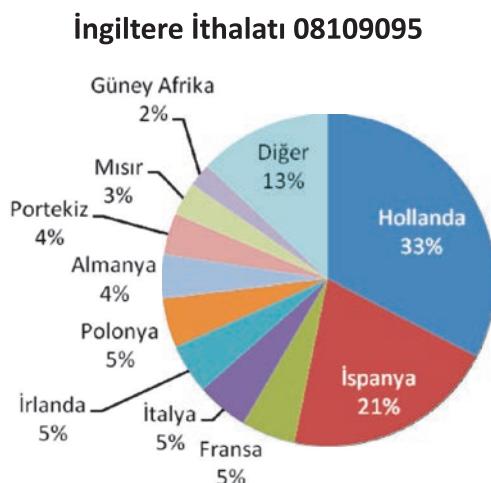
İngiltere Perakende Pazarında Önde Gelen Firmalar ve Pazar Payları

Firma	Pay (%)	Firma	Pay (%)
Tesco	30,8	Co-Operative	6,7
Asda/Wal-mart	17,2	Waitrose	4,1
Sainsbury's	16	Somerfield	1
Morrisons	11,4	Düzenleri *	12,8

Kaynak: Londra Türk Ticaret Ataşeliği Gıda Raporu

(*) Iceland, Aldi, Lidl, Netto, Farm Foods, küçük bölgesel zincirler vb.

İngiltere 0810.90.95 Meyve İthalatı (Tedarikçi İlk 20 Ülke)					
İhracatçı Ülke	2006 İthalatı	2007 İthalatı	2008 İthalatı	2009 İthalatı	2010 İthalatı
World	34135	38857	39217	35806	56477
Netherlands	8438	7026	9347	11907	18439
Spain	7350	8664	8609	5213	11602
France	6790	6775	4278	2729	2954
Italy	187	227	401	774	2834
Ireland	171	298	208	34	2758
Poland	2	23	32	29	2719
Germany	414	1470	3330	1583	2397
Portugal	0	0	0	775	2294
Egypt	747	3048	2866	2640	1854
Güney Afrika	654	1388	1008	1073	1288
Greece	0	35	946	1152	1277
A.B.D.	626	1887	1794	1574	1028
Israel	1662	1819	1003	1507	1027
Turkey	659	704	614	640	967
India	4018	3023	1862	1676	905
Belgium	837	704	684	898	462
Chile	25	72	6	0	359
Peru	46	209	405	795	341
Dominik	29	41	67	62	228
Kenya	52	25	127	0	218
Thailand	838	971	302	471	127

Kaynak: ITC calculations based on COMTRADE statistics / USD 1.000.-

3.1.7. İtalya'nın 08.10.90 GTİP Numaralı Meyve Ticaretinde Durumu

İtalya 081090 Meyve İthalatı						
ÜLKE	2006	2007	2008	2009	2010	ARTIŞ %
Tüm ülkeler	35.409	49.161	50.438	56.914	52.208	65

Kaynak: www.trademap.org USD 1.000.-

Küresel 081090 GTİP numaralı meyve ithalatçıları arasında 9. Sırada bulunan İtalya, Türkiye ihracatı sıralamasında 2008 yılında 39. Sırada iken, 2009 yılında alıcı ülkeler arasında 28. Sırada yükselmiş ve 2010 yılında ise 24. Sırada yükselmiştir.

Türkiye'nin İtalya'ya 0810.90.95.00.11 GTİP numaralı Taze nar ihracatı								
Yıl	HS12 adı	Ulke Kodu	Ölçü adı	İhracat Miktar	Yıllık Miktar Artışı %	İhracat Değeri (US \$)	Yıllık Değer Artışı %	Oluşan Ortalama Fiyat
2008	Nar (taze)	1	KG	2.858		2.987		1,05
2009	Nar (taze)	1	KG	70.658	237.29	111.082	3618.84	1,57
2010	Nar (taze)	1	KG	236.476	234.68	353.601	218.32	1,50

Kaynak: www.tuik.gov.tr

Türkiye'nin İtalya'ya olan ihracatına miktar yönünden baktığımızda, 2008 yılından 2009 yılına 23 kat bir artış gözlenirken, değer artışının memnuniyet verici bir biçimde 36 katı olduğu görülmektedir. Oluşan ortalama fiyatlara bakıldığından da, USD/Kg. bazında fiyatların 1.50 civarına yerleştiği ve Alman pazarı seviyesinde seyrettiği görülmektedir.

Türkiye, İtalya'nın küresel ihracatındaki ilk 25 ülke arasında 8. Sırada olmasına karşın, İtalya'nın 0810.9095 GTİP pozisyon numaralı meyve ithalatındaki payı ancak %0.65 seviyesindedir.

İtalya'nın ithalatında aslan payını İspanya % 59 oranı ile almaktır ve onu % 23.46 ile İsrail izlemektedir. Bu iki ülke İtalya'nın 0810.90.95 GTİP pozisyon numaralı meyve ithalatının % 82 gibi oldukça önemli bir kısmını sağlamaktadır.

Oldukça yüksek ithalat potansiyeli olan İtalya, üzerinde dikkatle çalışılması gereken bir pazar durumundadır.

İtalya 0810.90.95 Meyve İthalatı (Tedarikçi İlk 20 Ülke)					
İhracatçı Ülke	2006 İthalatı	2007 İthalatı	2008 İthalatı	2009 İthalatı	2010 İthalatı
World	27554	35546	35903	38695	39933
Spain	19340	25040	25898	22155	23567
Israel	557	566	961	8980	9371
Ghana	2118	2553	1760	1659	1666
France	1918	2307	2628	1098	1212
Netherlands	878	1321	1077	888	1136
Germany	814	869	747	765	1092
Austria	7	126	159	36	279
Turkey	197	79	5	44	260
Tunisia	28	24	122	154	211
China	52	6	21	182	202
Colombia	145	142	142	142	150
Chile	8	9	3	91	132
Thailand	274	278	291	270	108
Viet Nam	22	59	46	21	106
Iran	371	405	205	176	90
Greece	0	0	0	0	89
Belgium	285	265	121	99	52
India	12	13	43	101	41
Sri Lanka	0	13	73	121	34
Guatemala	0	0	32	21	32
Slovenia	205	1145	1229	891	25

Kaynak: ITC calculations based on COMTRADE statistics USD 1.000.-

3.1.8. İspanya'nın 08.10.90 GTİP Numaralı Meyve Ticaretinde Durumu

Küresel ticarette, ihracatçılar arasında 2.sırada bulunan İspanya, özellikle büyük ölçekteki mevcut Nar üretimi ve AB ülkesi olmasının getirdiği kolaylıklarla, diğer AB ülkelerine Türkiye'ye göre kolay satış yapabilmesi nedeniyle, incelenmesi gereken tedarikçi ülkedir.

Aşağıdaki tabloda görüldüğü üzere İspanyanın küresel ihracat rakamları 2002–2006 arasında % 68 oranında artış göstermiştir.

İspanya 081090 Meyve İhracatı						
ÜLKE	2002	2003	2004	2005	2006	ARTIŞ %
İspanya	103.063	122.804	135.150	128.290	173.222	68

Kaynak: www.trademap.org

USD 1.000.-

İspanya 0810.90.95 Meyve İhracatı (ilk 20 Alıcı Ülke)							
Alici Ülkeler	2006 İhracatı	2007 İhracatı	2008 İhracatı	2009 İhracatı	2010 İhracatı	2006/2010 Artış %	Ihracattaki Payı %
World	101415	12077	127767	12566	170559	68	
Germany	22870	25792	25691	30779	43796	91	26
Italy	23862	28212	28592	28054	31269	31	18
France	11353	12210	15116	14749	18105	59	11
Rusya	2976	5708	7606	7351	14928	02	9
Netherlands	7565	9334	9047	9101	11930	58	7
Poland	3493	5707	6311	4291	8925	56	5
Portugal	5536	8317	8593	8176	7883	42	5
İngiltere	5325	5276	4437	3160	5370	1	3
Belgium	2386	3012	2998	2927	2953	24	2
Lithuania	1293	1962	2181	1657	2402	86	1
Çek Cum.	830	901	967	1013	2390	288	
Sweden	169	253	157	715	1930	1142	
Belarus	1766	1637	2683	1523	1801	2	
B.A.E.	535	417	673	850	1474	276	
Switzerland	395	332	721	998	1416	358	
Spain	1214	1194	1451	1371	1352	11	
Austria	585	628	551	449	1266	216	
Latvia	1621	1910	1863	1505	1231	76	
Finland	245	380	312	263	1253	511	
Denmark	356	851	318	649	971	273	
Bahrain	365	401	540	628	944	259	
Ukraine	520	618	612	525	846	63	

Kaynak: ITC calculations based on COMTRADE statistics

USD 1.000.-

İspanya ihracatını içeren ve ilk 30 sırayı alan alıcı ülkelerin bulunduğu tablo incelendiğinde, İspanya ihracatının %87'sinin ilk 10 sıradaki ülkelere yapıldığı görülmektedir. Bunlar içerisinde de Almanya, İspanyol ihracatının % 26 gibi oldukça yüksek bir kısmını almaktadır. 2. Sırada bulunan İtalya ise, İspanya ihracatının % 18 gibi büyük bir dilimini ithal etmektedir. Arkasından gelen Fransa ise % 11 ile 3. Sırada yer almaktadır. Bu ülkelerin arkasından gelen Rusya % 9 ve Hollanda ise % 7 ile 4. ve 5. Sıralara yerleşmektedir.

Görüleceği üzere ilk 5 sırayı alan ülkeler İspanya ihracatından % 71 oranında bir ithalat yapmaktadır. Bunlardan ilk 3'ü ise, çarpıcı bir şekilde alıcı ülkelerin ithalat kapasitesinin % 55'ini kapsamaktadır.

Bu ülkeler incelendiğinde Rusya hariç tümünün AB ülkesi olmaları da Türkiye'nin bu pozisyondaki meyveleri AB ülkelerine ihrac çabaları sırasında göz önünde tutulması gereken bir rekabet faktörüdür.

3.1.9. Çin'in 08.10.90 GTİP Numaralı Meyve Ticaretinde Durumu

Bu pozisyondaki küresel oyuncuların en büyüğü olan ülke birinci sırada bulunan Çin'dir.

Yandaki tabloda 2006 ve 2010 yılları arasında Çin'den ithalat yapan ilk yirmi ülkenin A.B.D. Doları üzerinden alım değerleri görülmektedir.

Çin'in 08.10.90 GTİP numaralı meyve ihracatında ilk 20 alıcı ülke					
İthalatçı Ülke	2006	2007	2008	2009	2010
Tüm Dünya	13682	24476	35014	69641	93091
Tayland	370	1602	8007	30596	42304
Viet Nam	3029	6532	11305	24461	32795
Malezya	1026	1790	3295	3580	6242
A.B.D.	3707	6496	5398	4111	4243
Hong Kong	2196	3677	2798	1947	1963
Kanada	521	680	1082	1194	1066
Japonya	1242	742	510	573	941
Filipinler	50	0	316	317	720
Endonezya	17	230	74	872	646
Rusya	285	371	603	807	636
Hollanda	80	237	192	39	383
Macao, Çin	477	443	614	468	378
İngiltere	47	127	107	382	311
Singapur	344	638	315	157	212
Birleşik Arap Emirliği	27	0	0	22	123
Avustralya	44	215	245	0	113
Kazakistan	0	0	28	14	10
Fransa	172	50	30	24	5
Moğolistan	0	0	0	0	1
Myanmar	6	469	0	0	0

Kaynak: ITC calculations based on COMTRADE statistics

USD 1.000.-

Çin'den, en çok ithalat yapan 20 ülkenin detaylarının ele alındığı 2010 yılı ihracat analizleri, aşağıdaki tabloda görülebilir. (www.trademap.com)

Analizli tabloda görüleceği üzere Çin 2010 yılı ihracatı olan 93.091 ton miktarın yaklaşık % 87'sini, komşu ülkeler olan Tayland, Vietnam ve Malezya'ya yapmıştır.

Uzak ülkelere olan ihracatı ihmäl edilebilir düzeydedir. Ancak ihracat artışı, olası rekabet açısından izlenmelidir.

İthalatçı Ülke	Çin İhracatında en çok alım yapan ilk 20 ülke										Çin malına konulan tahmini tarife (%)	
	2010 İhracat Bedeli (US\$)	Ticaret Dengesi (US\$)	Çin İhracatında yeri (%)	2010 İhracat Miktarı	Miktar Birimi	Birim Değeri (US\$birim)	2006-2010 arası yıllık değer büyümeye oranı(% , p.a.)	2006-2010 arası yıllık miktar büyümeye oranı(% , p.a.)	2009-2010 arası yıllık değer büyümeye oranı(% , p.a.)	Ticari partnerin dünya ithalatındaki sırası	Ticari partnerin dünya ithalatındaki payı(%)	
Tüm Dünya	93091	-258705	100	121208	Ton	768	63	29	34		100	15
Tayland	42304	-106877	45.4	32792	Ton	1290	247	184	38	15	01.Mar	19
Vietnam	32795	-156401	35.2	71403	Ton	459	84	36	34	12	02.Oca	88
Malezya	6242	6242	06.Tem	4497	Ton	1388	54	16	74	25	0.7	22
A.B.D.	4243	4243	04.Haz	2151	Ton	1973	-2	-17	3	5	05.Ağu	6
Hong Kong,	1963	1963	02.Oca	5783	Ton	339	-8	-25	1	9	02.Eyl	28
Kanada	1066	1066	01.Oca	476	Ton	2239	22	6	-11	11	02.Haz	6
Japonya	941	941	1	349	Ton	2696	-8	-16	64	31	0.4	0
Filipinler	720	720	0.8	501	Ton	1437	203	65	127	49	0.1	8
Endonezya	646	-557	0.7	369	Ton	1751	137	133	-26	6	05.Tem	20
Rusya	636	636	0.7	1185	Ton	537	27	15	-21	2	12	15
Hollanda	383	383	0.4	132	Ton	2902	14	10	882	3	09.Şub	20
Makao	378	378	0.4	1154	Ton	328	-4	0	-19	96	0	10
İngiltere	311	311	0.3	151	Ton	2060	63	64	-19	8	03.Haz	3
Singapur	212	212	0.2	127	Ton	1669	-21	-28	35	16	01.Mar	2
B.A.E.	123	123	0.1	77	Ton	1597	84	40	459	20	1	29
Avustralya	113	113	0.1	38	Ton	2974	-29	7		26	0.6	48
Kazakistan	10	10	0	17	Ton	588			-29	76	0	203
Fransa	5	5	0	4	Ton	1250	-54	-46	-79	7	03.Ağu	-4
Moğolistan	1	1	0	1	Ton	1000				112	0	5
Almanya										4	06.Eyl	7
												4.8

İthalatçı Ülke	Çin İthalatında Çin'e en çok satış yapan ilk 5 ülke											Çin'in koyduğu tahmini tarife (%)
	2010 İthalat Bedeli (US\$)	Ticaret Dengesi (US\$)	Çin İthalatında yeri (%)	2010 İhracat Miktarı	Miktar Birimi	Birim Değeri (US\$birim)	2006-2010 arası yıllık değer büyümeye oranı (%), p.a.)	2006-2010 arası yıllık miktar büyümeye oranı (%), p.a.)	2009-2010 arası yıllık değer büyümeye oranı (%), p.a.)	Ticari partnerin dünya ihracatındaki sırası	Ticari partnerin dünya ihracatındaki payı (%)	2006-2010 arası partnerin ihracat artışı (%), p.a.)
Tüm Dünya	351796	-258705	100	575639	Tons	611	36	32	17		100	16
Vietnam	189196	-156401	53.8	417403	Tons	453	43	36	22	1	14.Ağu	34
Tayland	149181	-106877	42.4	149981	Tons	995	28	22	9	4	10.Eyl	15
Tayvan	11874	-11874	03.Nis	5075	Tons	2340	85	52	83	23	0.8	17
Endonezya	1203	-557	0.3	799	Tons	1506		282	94	39	0.2	26
Myanmar	213	-213	0.1	1820	Tons	117			42	69	0	89

İhracat rakamlarında görülen aynı tablo burada da karşımıza çıkmakta ve Çin 0810.90 GTİP numaralı meyveleri yakın ülkelerden ithal etmeyi tercih etmektedir. Bu tablodaki görünen ilginç veri ise, diğer ülkelere sıfır vergi konulmuş olmasına karşın, Çin tarafından Tayvan ürünlerine uygulanan 20.08 oranındaki vergidir.

3.2. 081090 GTİP Numaralı Meyvenin Küresel Ticareti Üzerine Yorum

İstatistik veriler incelendiğinde, taze meyve ticaretinin göreceli olarak yakın ülkeler arasında yapıldığı gözlemlenmiştir.

Burada istisna olarak, Hollanda'nın durumu ortaya çıkmaktadır. Daha önce de belirtildiği üzere, kendisi üretici olmayan Hollanda, bu durumuna karşın dünya ticaretinde önemli bir yeri tutmuştur. Buna neden olarak, Hollanda'nın Avrupa için bir giriş kapısı olan limanlarının getirdiği ilişki ve hareketliliği gösterebiliriz. Bu nedenle Hollanda, belki diğer pazarlara göre biraz daha az fiyatla alım yapabilir ancak oluşturacağı ciro nedeniyle makul sayılabilcek düzeyde kazançlar getirebilir.

Kaldı ki Türk ürünlerinin, Ukrayna gibi bazı pazarlarda oluşan ortalama fiyat düzeyleri, Hollanda'nın Türkiye'den yapmış olduğu alımların, ortalama fiyat düzeylerinden oldukça aşağıda kalmaktadır.

Diğer ilginç bir nokta da, Çin piyasasının gösterdiği ilginç değişimelerdir. 081090 GTİP numarası altında sayılan meyvelerin 2006 yılındaki dış alımları 114.326 ton olan Çin, bu ithalatını 2010 yılı itibarıyle 351.796 tona yükselmiştir. Öte yandan bu kadar ithalat yapmasına karşın, 2006 yılında 13.682 ton olan ihracat rakamlarını 2010 yılında 93.091 tona yükseltmiştir.

Tek başına küresel ithalatın % 19'una yakın bir miktarını gerçekleştiren Çin'in potansiyel alıcı olarak düşünülmesi ve bu yönde çalışmalar yapılması faydalı olabilir. Kuşkusuz burada olusacak fiyat seviyelerinin, diğer pazarlarımıza kıyasla neler getireceği konusu en önemli unsurdur.

Dikkati çekken başka bir nokta da, Nar üreticisi ve ihracatçısı olan İran'ın, küresel pazardaki konumudur. Birleşmiş Milletler Uluslar arası Ticaret Merkezi'nin (ITC) Pazar analiz araçlarından biri olan Trade Map ile yapılan analizlerde, İran küresel ihracatçılar arasında 28. Sırada bulunmaktadır.

Öte yandan İran'ın Türkiye'den ithalat yaptığı ve Türkiye'nin 2010 yılındaki alıcı ülkeleri arasında 12. Sırada yer aldığı görülmüştür.

Bu ilginç olguya, Türk ve İran menşeli meyvelerin kalitesindeki farklılaşmalara bağlamak pek de yanlış olmaz. Antalya İhracatçılar Birliği'nden Sn. Cahit Özer tarafından 2006 yılında yaptıkları İran ziyaretinden

sonra hazırlanan raporda da belirtildiği üzere, İran narında ihracat için %75'e yaklaşan fire oranlarıyla çalışmaya devam ediliyor. Ayrıca ağaçların bakımsız, meyvelerin çeşitli hastalıklara maruz kalmış olmaları da başka bir olumsuzluktur. Nar tarımında İranlı çiftçilerin de pek bilinçli olmadığı, aynı bahçe içerisinde farklı nar çeşitlerinin bulunması ile vurgulanmıştır.

Özetle Türk Narı iyi geliştirilmeye devam edildiği, iyi tarım uygulamalarıyla yetiştirildiği, alıcı taleplerinin göz önüne alınmasıyla işlendiği takdirde, ihracatımızın lokomotif ürünlerinden birisi olması kaçınılmazdır.

İran'ın üretim miktarlarının, dünya Nar üretiminin % 47'si olduğu, 2009 yılında Tunus'ta yapılan bir Codex Alimentarius Commission toplantısında İran tarafından hazırlanan bir bildiride yer almıştır.

Bu toplantıyı birlikte tertipleyen FAO (Food and Agriculture Organization of The United Nations) ve WHO (World Health Organization) tarafından yayınlanan CX/NEA 09/5/9 kod numaralı dökümda yer alan bilgiler aşağıdaki gibidir.

3.2.1. İran'ın 2003-2007 Nar Üretimi

Yıl	Nar üretimi/Ton
2003	14,075
2004	23,417
2005	24,389
2006	29,565
2007	27,439

Kaynak: Calculations by Jihad-e Agriculture Ministry/Iran , Plant production department

Kıyaslama ve rekabet analizi yapılmakla birlikte, İran ihracat rakamları ilk 20 alıcı ülke üzerinden aşağıdaki tabloda verilmiştir.

İran Meyve İhracatı 081090					
Alici Ülke	2002	2003	2004	2005	2006
World	3083	6198	14988	20674	31714
Kore	226	2186	5618	6928	10350
Rusya	262	577	3487	5200	8445
B.A.E	819	991	1525	1818	2550
Afghanistan	36	150	50	52	1963
Netherlands	146	363	650	734	1618
Azerbaijan	167	227	1610	2437	1395
Armenia	48	131	487	675	1264
Ukraine	23	10	46	485	1213
Germany	79	190	208	224	575
Kuwait	120	415	240	376	403
Bahrain	153	112	254	186	337
Greece	0	0	35	43	258
Iraq	1	76	0	13	224
Sweden	34	29	58	62	195
Turkey	100	128	80	523	195
Italy	23	77	108	40	191
İngiltere	16	23	76	71	155
Japan	53	54	75	109	102
Kazakhstan	8	18	16	54	52
Switzerland	38	14	21	33	41

Rekabet analizinde çevremizde baktırımız gereken ikinci ülke ise Azerbaycan'dır. Küresel 081090 GTİP numaralı meyve ihracatçıları arasında 8. Sırada bulunan Azerbaycan'ın küresel ihracat rakamları aşağıdaki gibidir

Azerbaycan 081090 Meyve İhracatı						
ÜLKE	2002	2003	2004	2005	2006	ARTIŞ %
Azerbaycan	29.139	36.724	57.997	46.079	51.872	78

Kaynak: www.trademap.org

USD 1.000.-

Azerbaycan Meyve İhracatı 081090					
Alici Ülkeler	2006 İhracatı	2007 İhracatı	2008 İhracatı	2009 İhracatı	2010 İhracatı
World	29139	36724	57997	46079	51872
Rusya	26953	34258	55855	44654	47787
Ukraine	2023	2323	1962	1321	3831
Belarus	5	34	102	23	99
Georgia	49	44	48	39	53
Kazakhstan	0	1	1	20	50
Kyrgyzstan	0	0	0	0	30
Iran	0	0	5	0	17
Estonia	0	0	0	0	3
Moldova	0	16	22	0	2
B.A.E	0	0	0	16	0
Turkmenistan	0	0	2	5	0
Lithuania	3	0	0	0	0
Turkey	106	47	0	0	0

Kaynak: www.trademap.org

USD 1.000.-

Azerbaycan ihracat yaptığı 14 ülke ve ithalatları da yandaki tabloda verilmiştir.

Göründüğü gibi Azerbaycan ihracatının tamamına yakın bir kısmını (%92) Rusya Federasyonuna yapmaktadır. Geri kalan ihracatının % 7.38 kısmı ise Ukrayna'ya yapılmaktadır.

Bu nedenle Azerbaycan küresel rekabette yer alamayacaktır. Ancak bizim de en büyük pazarımız olan Rusya Federasyonuna yapılan ihracatlarının, bizim de bu ihracat pazarımızda rekabet gücümüzü sarsacak bir yerde olmaları çok yüksek bir olasılıktır.

3.2.2. Hindistan'ın Nar Üretimi

Üretimi ve ihracatı yüksek olan ve bizim pazarlarımıza rekabet yaratma gücüne sahip olan Hindistan'ın son ihracat rakamları da aşağıdaki tabloda verilmiştir. Tablonun incelenmesiyle, Hindistan ile rekabete girme olasılığımız olan pazarların Rusya, AB ülkeleri ve ortadoğu ülkeleri olduğu görülmektedir.

2002 / 2010 arası Hindistan Nar İhracatı		
Yıllar	Miktar Ton	Değer Rupi
2002-03	6,303	143.45
2003-04	10,313	21,09
2004-05	14,039	298.87
2005-06	19,652	567.01
2006-07	35,175	911.94
2008-09	34,811	1,146.16
2009-10	33,415	1,194.28

Kaynak: APEDA & DGCIS Annual Export / Dr Vigneshwara Varmudy / Nisan 2011

2005 / 2009 Hindistan 081090 Meyve İhracatı İlk 25 Ülke					
İthalatçı Ülke	2005 İhracatı	2006 İhracatı	2007 İhracatı	2008 İhracatı	2009 İhracatı
World	14445	22510	25932	34394	35236
B.A.E	5381	7017	6766	9408	12232
Hollanda	2414	2678	3460	5994	5006
İngiltere	1475	4000	3570	2785	2895
Bangladesh	1020	1479	1425	2928	2261
Nepal	1042	789	1662	2498	2158
S. Arabistan	778	1810	1967	1945	1939
Bahrain	285	265	443	651	1029
Kuwait	105	131	356	439	842
Belgium	310	930	249	1191	764
Egypt	63	163	869	794	614
Rusya	58	643	1319	545	555
Singapore	64	85	257	398	519
Canada	43	161	354	567	493
Lithuania	0	0	0	181	437
Oman	92	287	284	351	408
Suriye	32	70	237	463	359
Thailand	1	6	135	110	320
A.B.D	111	249	443	436	320
Qatar	92	261	325	243	257
Malaysia	34	310	171	320	221
Germany	156	144	268	250	214

Kaynak: www.trademap.org USD 1.000.-

Proje ekibimizde görev alan arkadaşlarımızın, AR-GE çalışmaları için kurdukları ilk nar işleme tesisi ve üretilen ilk nar ekşisi ürünleri. (Yıl: 2000)

3- NAR DİŞ TİCARETİNDE GENEL BİLGİLER

Pazarlama için meyvede dikkat edilmesi gereken Noktalar

Ihraç amacı ile istenilen Nar meyvesinde aranan meye karakteristikleri

Koyu gül pembesi meyve rengi. Koyu gül renkli meyve tanesi. Yumuşak çekirdekler.

500 Gr. Yaklaşan meyve ağırlığı. Yuvarlak, küresel şekilli meyve.

Ambalaj içerisinde aynı şekil ve ebatta meye

16-17 Brix kıvamında şeker muhtevası. Keyif verici ve güçlü tat ve aroma.

Yara izi, hastalık spotu, haşere yarası, çizik olmayan meyve

Düzen sap kesimi. Hasarsız ve taze kaliks.

Tüketicilerin tercihleri

Tüketicilerin tercihleri ülkeye değişmektedir.

Orta Doğu ve Körfez ülkeleri daha tatlı türleri tercih ederken, Avrupa ülkelerinin tercihi daha mayhoş tatlı olanlardır.

Yumuşak çekirdekli, rengi kuvvetli ve sulu çeşitlerle, çekirdekleri ayıklanması kolay olanlar tercih edilmektedir.

Meyve ağırlıkları 500 Gr. varan meyveler ihracat pazarlarında kolaylıkla alıcı bulmaktadır.

Meyveler için, Kalite Kontrol Sistemi kurulan tedarikçiler avantajlı duruma gelmektedir.

Kalte belirlemedeki göstergeler

Meyvenin ebadı, şekli, rengi, güneş yanıtı olup olmadığı,

Trips izleri, Zamk Böceği izleri, Bakteriyel siyah-lıklar.

Şeker muhtevası

Meyve Ebadı: Satın alınacak meyvenin ebadı genellikle ithalatçının talebi ile bağlantılıdır. Genel olarak bütün nar meyveleri ebadlarına göre boyanırlar.

Renk ve Ebada bağlı, uluslararası derecelendirme.

1.Super boy : Meyvelerin kabuğu temiz ve noktasız olup, ağırlığı 750 Gr. üstündür.

2.Kral Boy: Cazip görünüslü ve 500-700 gram ağırlığındaki meyveler.

3.Kralice Boy: Cazip görünüslü ve 400-500 gram ağırlığındaki meyveler.

4.Prens Boy: Cazip görünüslü ve 300-400 gram ağırlığındaki meyveler.

Şekil: Meyve yuvarlak ve küresel şekilli ve tok olmalıdır.

Renk: Meyve koyu gül pembe ve koyu pembe çekirdekler tercih edilmektedir. Sıcaklıkların artmasıyla çekirdeklerin renginde açılalar görülmektedir.

Şeker Muhtevası: Meyve ne fazla olgunlaşmış, ne de ham koparılmış olmamalıdır. Şeker muhtevası 20 derecede 15 Brix olmalıdır. Brix okuması Refraktometre ile yapılmalıdır. Çekirdeklerden alınan meyve suyu refraktometreye konulup netice okunur. 15 üzeri değer okunursa ihracat için uygundur. Bu testler sahada, rastgele örnekleme ile yapılmalıdır.

Güneş Yanığı: Meyveler güneş yanığı açısından kontrol edilmelidir. Güneş yanıkları, meyvenin üzerindeki kara lekelerle tanımlanır. Güneş yanığına maruz kalan meyveler, içерden çürümeye başlarlar.

Trips İzleri: Trips hümüma uğramış meye, kabuğundaki ufalanmalardan belli olur. Bu meyvelerin kabukları pürüzslüğünü kaybeder.

Zamk Böceği: Kaliks zarar görmemiş ve taze görünümeli olmalıdır. Hasattan ve boylamadan hemen sonra ve ambalajlamadan önce, mantar etkilerinden korumak için meyveler ilaçlı bezle silinip kaldırılmalıdır.

Ambalajlama: Müşteri talebine göre, bir kartona 10 veya daha fazla meyve konulabilir.

PALETELEME:

Kartonların üzerine istifleneceği paletler, alıcı ülkenin yasalarına uygun ebatta ve gerekiyorsa ilaçlanmış olmalıdır. Palet üzerine yerleştirilen kartonların sabitlenmesi ve daha koruyucu olması açısından, köşebentlerle takviye edilmeleri faydalıdır.

-Hindistan İhracatı Geliştirme Ofisi tarafından yayınlanan bir belgede, ihraç edilecek Nar meyvesinin, gideceği pazara göre minimum gereksinmeleri, aşağıdaki gibi belirtilmiştir.

		Orta Doğu	Hollanda/Almaya	İngiltere
Cesit	Ganesh, Bhagwa	300-450 Gram Kirmizi	250-300 gram Kirmizi	250-300 gram Kirmizi
	Arakata, Mrudula	200-250 gram Koyu Kirmizi	200-250 gram Koyu Kirmizi	200-250 gram Koyu Kirmizi
Ambalaj		5 kg	3 kg	3 kg
Depolama		5 °C	5 °C	5 °C
İhracat		Deniz Yolu	Deniz Yolu	Deniz Yolu

Ambalajlamada Dikkat Edilmesi Gerekenler

1. İlk ambalaj (karton) ürünü koruyabilecek kadar güclü mü?

2. İç piyasada kullandığımız ambalaj, ihracat uyar mı?

3. Taşıma ve aktarma süreçlerinde yeteri derecede dayanacak mı?

4. Çevre ve depolama şartlarına (nem, sıcaklı v.b. unsurlara) dayanıklı olabilecek mi?

5. Karton ve paletler, birden fazla yükleme boşaltma işlemine dayanabilir mi?

6. Ambalajı ürünü nakledecek taşıma aracına (kara, deniz, demiryolu v.b.) uygun mu?

7. Varış ülkesinde uygulanan ambalaj kurallarına uyabiliyor muyuz?

Rekabet açısından ambalajda bakılması gerekenler

8. Rakiplerimiz ne tür ambalaj kullanıyorlar?

9. Neden o ambalajı kullanıyorlar?

10. Kalite standartları, ebat-ağırlık, markalama hakkında ithalatçı ne düşünüyor?

11. Ambalajın geliştirilmesine çalışarak, maliyeti düşürebilir miyiz?

12. Ambalajların etiket ve markalanması için gerekenler (icerik, dil vb.) biliniyor mu?

13. Ambalajımız, varış ülkesinin çevre kurallarını karşılayabiliyor mu?

14. Teklifimiz içerisinde ambalaj maliyeti nasıl ve gerekli kurallara göre iyileştirilebilir mi?

Nar ihracat pazarlaması için öneriler

Nar ihracatında, gittikçe büyüyen küresel pazarda sağlam bir yer bulmak ve var olan pazarlarımızda tutunabilmek için, her yönden işbirliği yapılması gereklidir.

Gerek üreticiler ve gerekse ihracatçılarla dağıtıcılar, tedarik zinciri içerisinde bulunan tüm oyuncuların sıkı işbirliği ile uluslar arası rekabet, üretici, ihracatçı ve ülke yararına olacak şekilde göğüslenebilir. Bu şekilde hem üreticilerin hem de ihracatçıların ortak menfaati bir çatılığı üzerinden korunabilir.

Nar ve organik ürün pazarlanması amacı ile kurulabilecek bir "Sektörel Dış Ticaret Şirketi" (SDŞ) böyle bir çaba için çok iyi bir platform sağlar. Devletin SDŞ'lere sağladığı ayrıcalıklı ihracatta devlet destekleri de böyle bir oluşumun gücünü artıracaktır.

Böylelikle üretici ve ihracatçılarımız, birbirleriyle rekabet etmektense, güç birliği içerisinde diğer uluslararası rakipleri ile mücadele edebileceklerdir.

Başlamadan Önce (FAO, 2010)

Ihracat için sertifikasyona başvurmadan veya kendi tedarik kaynaklarınızı oluşturmadan önce, kendi kendinize sormanız gereken birkaç soru vardır.

-Üretici Organizasyonları;

Ürünlerimizi kendimiz mi ihraç edelim yoksa bir ihracatçıya mı salalım?

Şayet ürünlerimizi ihracatçıya satmaya karar verirsek; Bize gelen her ihracatçıya ürünümüzü verip ihraç ettirelim mi yoksa bir ihracatçı ile anlaşıp, onun bize sağlayabileceği menfaatleri en fazla seviyeye çıkarmaya mı çalışalım?

-İhracatçılar;

Kendi üretim kapasitemizi oluşturmak için yatırım mı yapalım, yoksa bireysel üreticiler veya üretici birlikleri ile anlaşmalı olarak mı çalışalım?

-Üretici Birlikleri ve İhracatçılar;

- Hangi piyasaları hedefleyeceğiz? Ne tür bir sertifikasyon seçmeliyiz?
- Güçlü ve zayıf yanlarımız nelerdir?

Kendi kendini değerlendirmeye

1. İnsan Kaynağı

Organizasyonuzdaki kişiler kimlerdir ve tecrübeleri ve yeterlilikleri nelerdir?

-Üretici Birlikleri:

Üyeler ve yönetimin ilişkisi nasıldır? Karar mekanizmalarında etkinlikleri ne seviyededir? Üyeler ve yönetim fikir birliği içerisinde midir?

Yönetim üyeleri arasından seçilmişlerlemi, yoksa profesyonellerle mi yapılmıyor?

-Üretici Birlikleri ve İhracatçılar:

Organizasyonuzdaki yönetim yeterlilikleri nelerdir? Toplantıları organize etmeye, strateji yapmaya, iş planları yapmaya yeterli misiniz?

Pazar araştırması yapma, finansmanı yönetme, lojistik organizasyon yapma, kalite yönetimi yürütme ve anlaşmalar yapabilme yeterlilikleriniz var mı?

Yabancı dil yeterliliğiniz ve bilgi işlem olanaklarınız var mı?

Size ihracat çabalarınızda destek olabilecek devlet, sivil toplum veya özel kuruluşlarla ilişkiniz var mı?

Hali hazırda herhangi bir bağlantınız var mı, varsa uzun süreli mi, yeni mi?

2. Araçlar

Kuruluşunuzun mali durumu nedir?

Üretici Birlikleri ve ihracatçılar:

Banka hesabınız, temel muhasebe sisteminiz ve mali denetçileriniz var mı?

Mali kaynaklarınız, kredibiliteitiniz nasıldır? Cari masraflarınızı karşılayabiliyor musunuz yoksa borç biriyor mu? Ürün alımı için veya üyelerinizin üretimini desteklemek için prefansmana ihtiyaç var mı? Finansman kaynağı var mı veya size yatırım yapabilecek ihracatçı veya ithalatçı ilişkileriniz var mı?

3. Metotlar

Organizasyonunuzun yönetim metotları ve profesyonel seviyesi nedir?

- Üretici Birlikleri: Birliğinizin yasal statüsü nedir? Kâr amacı gütmeyen bir sivil toplum kuruluşu musunuz ve bu daha sonra değişebilir mi?

- İhracatçılar: Şirketi yasal statüsü nedir? (Aile şirketi, limitet şirket, holding şirketi v.b.) Yönetim karalarında ne kadar serbestir?

- Üretici Birlikleri ve İhracatçılar: İhracat yapmak için herhangi bir belgeye ihtiyacınız var mı, varsa bu belge mevcut mu? Organizasyonuz nasıl, üretim ve ihracat faaliyetlerini nasıl düzenleyeceksiniz?

Varsa organizasyon şemanız, yetkileri ve sorumlulukları belirtiyor mu? Kalite yönetim veya izlenebilirlik sistemini var mı? Pazarlama, satış, ihracat yöneticiniz, departmanınız var mı?

4. Mekanizasyon

Organizasyonunuzun üretim kapasitesi nedir?

- Üretici Birlikleri ve İhracatçılar:

Mevcut üretim seviyeniz ihracat yapılabilir ürünler teminde yeterli mi?

Organizasyonuz ürün değişikliğini ne kadar kolay yapabilir?

Kontrolünüz dışında kalan, tedarikçiler veya faktörlere ne kadar bağılısınız?

Mesela, üretim düşüklükleri, elektrik kesintileri, kötü hava şartları gibi riskleriniz var mı?

Bu tür risklerle başa çıkmak için öngördüğünüz tedbirler var mı?

5. Ölçülebilir Unsurlar

Organizasyonunuzun performans göstergeleri nelerdir?

-Üretici Birlikleri ve İhracatçılar:

Zaman içerisinde satışlarınızın gelişmesi nasıl oldu?

Birim başına kârınız /yatırım geri dönüşünüz / işçi verimliliğiniz nedir?

Bunları rakiplerin değerleriyle kıyasladığınızda ne durumdasınız?

Yukarıda sayılan 5 değişken için, organizasyonunuzun temelde güçlü olduğunuz nok-talarla, zayıf olduğunuz noktaların neler olduğunu yazınız. Herbir güçlü ve zayıf olduğunuzu düşün-düğünüz unsur için üçten adetten az olmamak üzere değerlendirme yapınız. Zayıf organizasyonlar, genellikle bu analizleri yapmakta zorlanabilmektedirler.

Bir ihracat organizasyonu oluşturmak için net olmayan fikirleriniz varsa, güçlü ve zayıf noktalarınızı belirlemek sizin bir hayli zor olacaktır.

Organizasyonlar genellikle analizlerini pratikte yaşadıkları ve karşılaşlıklarını gerçek sorumlara tecrübe dayandırmaya eğilimlidirler. Öte yandan bilinmeyen zayıflıkların, bilinen zayıflıklardan daha fazla sorun yaratacığını da hatırlı tutmak gereklidir.

Şunu da unutmayalım “henüz bunları yapmadıysanız, bu sizin bir zayıflığınız”dır.

Avrupa Birliğine Yapılacak İhracat İçin AB İthalat Uygulamaları hakkında bilgi Kaynağı

Aşağıda verilen internet adresine girildiği takdirde, ürünlerin Avrupa Birliğine ithal edilebilmesi ve orada pazarlanabilmesi için gereklenler öğrenilebilir. Burada, varış ülkesinde ürününüze uygulanan yerel vergilendirme ile ilgili bilgileri bulabilirsiniz.

Tüm ürünler için genel ticari uygulamalar olduğu gibi, ürüne özgü gereksinimleri de bulabilirsiniz.

Burada;

- AB ithalat uygulamaları ve gümrüklemeye ihtiyaç duyulan dokümanlar
- AB KDV Kuralları
- Varış ülkesinde uygulanan üketici vergileri hakkında AB kurallarını bulabilirsiniz
http://exporthelp.europa.eu/thdapp/index_en.html

KAYNAKLAR

Aviram, M. and Dornfeld, L. 2001. Pomegranate juice consumption inhibits serum angiotensin converting enzyme activity and reduces systolic blood pressure. *Atherosclerosis* 158:195-198.

Baytop, T. 1984. Türkiye'de Bitkiler ile Tedavi. İst. Üni. Yay.no.3255: 499s.

Ben-Arie, R., Segal,N. and Guelfat-Reich,S.,1984. The Maturation and Ripening of the 'Wonderfull' Pomegranade. *J.of American Soc. Hort. Science.* 109(6):898-902.

Cemeroğlu, B.,1977. Nar Suyu Üretim Teknolojisi Üzerine Araştırmalar. Ankara Univ. Ziraat Fak., Yayın no.664:17s.

Elnemr, S.E., Ismail, I.A. and Ragab, M. 1992. The Chemical Composition of the Juice and Seeds of Pomegranate Fruits. *Fruit Processing* 2(11/92):162-164.

Elyatem, S.M. and Kader, A.,1984. Post-harvest Physiology and Storage Behaviour of Pomegranate Fruits. *Scientia Horticulturae.* 24:287-298.

FAO.,2010. A Guide for Decision Makers. Food and Agriculture Organization of the United Nations.

Kim, N.D. ve Ark 2002. Chemopreventive and Adjuvant Therapeutic Potential of Pomegra-nate for Human Breast Cancer. *Breast Cancer Research and Treatment.* 71:203-217.

Larue, J.H., 1980. Growing Pomegranates in California. Univ.California Leaflet, No.2459.

Onur, C., 1988. Nar. Derim Dergisi, 5(4):147-192

Onur, C., 1990. Nar Yalnızca Meyve Değil,Bir Endüstri Bitkisi. ATSO. Sayı34, Antalya.

Saxena, A.K., Manan, J.K. and Berry, S.K. 1987. Pomegranates; Postharvest Technology, Chemistry and Processing. *Indian Food Packer* 41(4):43-60.

Vardin, H. 2000. Harran Ovasında Yetişen Değişik Nar Çeşitlerinin Gıda Sanayinde Kullanım Olanakları üzerine bir çalışma. Doktora Tezi. Çukurova Univ. Adana.

Vardin, H ve Abbasoğlu, M. 2004. Nar ekşisi ve narın diğer değerlendirilme olanakları. Geleneksel Gıdalar Sempozyumu, 23-24 Eylül, VAN

Vardin, H. and Fenercioglu, H. 2003. Clarification of pomegranate juice. *Nahrung/Food.* 47(5):300-303.

Velioğlu, S., Ünal, C. and Cemeroglu, B. 1997. Chemical Characterization of Pomegranate Juice . *Fruit Processing. Quality Control.* 8/97:307-310.

EK-1**Narın Dış Pazarı ile İlgili Firma, Dernek ve Resmi Kurumlar İletişim Bilgileri**

Almanya Nar ve Organik Ürünler Alıcı adresleri ve Bilgi Kaynakları

Meyve Suyu üreticileri:

www.rottaler.de	www.poelz.de
www.biotta.ch	www.bionade.de
www.boecker-gmbh.com	www.dennree.de
www.taunusgold.de	www.naturkost-
elkershausen.de	www.beutelsbacher.de
www.jacoby.de	

Enzim ve doğal ilaç olarak isleyen şirketler:

www.axisis.de	www.medicura.de
www.salus.de	www.granatapfel-elixer.de

Bilgi sayfaları:

www.granatapfelsaft.de
<http://www.sirup-shop.de/sirup-bio.php>
<http://www.granatapfel-shop.com/Granatapfelsirup:::23.html>

Almanya Organik Gıda Alıcıları

**ve Bilgi Kaynakları
*İthalatçılar, Tüccarlar, Fabrikalar***

Lehmann Natur GmbH (İthalatçı, supermarket dağıtıcı), Am Churkamp 20, D-47059 Duisburg, Tel:+49-203-932 550 Fax:+49-203-932 559,
Lehmann-Natur@t-online.de www.lehmann-natur.com

Ernst Weber Naturkost, (İthalatçı ve Toptancı), Postfach 75 09 54, D-81339 München, Tel:+49-89-746 3420 Fax:+49-89-746 34222,
weberNK@t-online.de

Naturkost Schramm (İthalatçı ve Toptancı), Ludwig-Winter-Strasse 6, D-77767 Appenweier Tel:+49-7805-96680 Fax:+49-7805-966880,
team@naturkost-schramm.de
www.naturkost-schramm.de

Landlinie Lebensmittel (İthalatçı-Toptancı), Vertrieb GmbH&Co. KG, An der Hasenkaule 24, D-50345 Hürth, Tel:+49-2233-974510
 Fax:+49-2233-9745199
i.labeln@landlinie.de www.landlinie.de

Dennree Versorgungs GmbH (İthalatçı ve Toptancı), Hofer Str.11, D - 95183 Töpen Tel.: +49 - 9295 – 180 Fax: +49 - 9295 – 1850, **zentrale@dennree.de**

Bios, Gabriele Rempe GmbH, (Catering, sebzemeyve isleyen), Grossmarkt-Frischezentrum, D-59010 Hamm, Tel:+49-2381-543250
 Fax:+49-2381-5432540, www.bios-hamm.de

Beutelsbacher, (Meyve Suyu üreticisi), Fruchtsaftkelterei GmbH, Birkelstr. 11, D-71384 Weinstadt-Endersbach, Tel:+49-7151-995150,
info@beutelsbacher.de www.beutelsbacher.de

Grüner Punkt Naturkost GmbH (Meyve pulpu ve aroması dağıtıçısı), Schwanenkirchner Str. 28, D - 94491 Hengersberg, Tel:+49-9901-1842 Fax; +49 - 9901 – 1875 streit@bayernwald.com

**Organik Sektöründeki Kuruluşlar
 Sertifikasyon Kurumları ve Organizasyonlar**

IFOAM (International Organik Hareket Federasyonu) Ökozentrum Imsbach, D - 66636 Tholey-Theley Tel.: +49 - 6853 – 5190 Fax: +49 - 6853 – 30110 IFOAM@t-online.de www.ifoam.org

GTZ (Gesellschaft für Technische Zusammenarbeit-Gelişen ülkelere Alman teknik yardım) Programm Büro Sozial- und Ökostandards, Postfach 5180, D - 65726 Eschborn, Tel.: +49 - 6196 – 791462 Fax: +49 - 6196 – 797173 Marion.Buley@gtz.de www.gtz.de

Ecocert GmbH, Sulte 20a, D-37520 Osterode, Fax:+49-5522-951164, ecocert@compuserve.com

GfRS (Gesellschaft für Ressourcenschutz), Prinzenstr. 4, D - 37073 Göttingen, Tel.: +49 - 551 – 58657 Fax: +49 - 551 – 58774, jochen.neuendorff@gfrs.de www.gfrs.de

Almanya'da Adil Ticaret
 GEPA, Gewerbe park Wagner, Bruch 4,42279 Wuppertal Fax:+49 2022668310
marketing@gepa.org

El Puente GmbH, Hildesheimerstr. 59, D-31177 Harsum, Tel: 05127-98860-0 Fax: 05127-9886028 info@el-puente.de vertrieb@el-puente.de einkauf@el-puente.de

BanaFair e.V., Langgasse 41, 63571 Gelnhausen, Tel: 06051-8366-0 Fax: 06051-8366-77 info@banafair.de presse@banafair.de vertrieb@banafair.de www.banafair.de

**Alman Organik Pazarı
 hakkında bazı bilgi kaynakları**
 (Internet siteleri, magazinler, rehberler)
www.n-bnn.de (Bundesverband Naturkost Naturwaren; Almanya Organik Tüccarları Birliği)

www.ifoam.org (Uluslararası Organik Tarım Hareketi Federasyonu internet sitesi)

www.naturkost.de (Verlag Gesund Essen GmbH, Schaafheim tüketicileri web sayfası)

www.green-tradenet.de (E-Ticaret, b2b- platformu ve bilgi kaynağı)

www.zmp.de (Zentrale Markt- und Preisberichtsstelle GmbH, Rochusstrasse 2, D-53123 Bonn)

www.eco-world.de
 (Pazar bilgileri ve Organik rehberi)

www.biopress.de (Organik Pazar magazini ve web sayfası) Tel:+49-6226-4351 info@biopress.de
www.unitednaturex.com www.green-tradenet.de
www.naturabella.com

**Fransa Organik Sektördeki
Organizasyonların Adresleri**

BIOCONVERGENCE / Tüccar-Ürün İşleyiciler
şemsîye kuruluşu, 16, rue Claude Bernard, 75321
PARIS Cedex 05, Tel:+33 144087299, Fax:+33
144081700, mcm.bioconvergence@wanadoo.fr

DEMETER France, Birlik (Çiftçi, Ürün İşleyici,
Tüccar, Tüketicisi) B.P. 286, 67606 SLESTAT Cedex
Tel: +33 3 88 82 88 78, Fax: +33 3 88 82 88 78

Service des Nouvelles des marchés/Centre de
Perpignan, Avenue de Milan, 66000 PERPIGNAN
Tel:+334 68565060, Fax:+334 68566450,
perpignan-snm@wanadoo.fr
www.snm.agriculture.gouv.fr

Mouvement de Culture Bio-Dynamique
(DEMETER), Organik ile ilgili Profesyoneller ve
Tüketiciler Hareketi, 5, Place de la Gare, 68000
COLMAR, Tel: +33 3 89 24 36 41

ETRAB-Avrupa Organik gıda İşleyici-Dağıtıcıları
Birliği, 40 av. des Terroirs de France, 75611 PARIS
cedex 12., Tel:+33 1 44 74 53 56, Fax:+33 1 44 74
52 76 www.setrabio.com/setrab/default.htm

AgroBioDrom, Quartier Saint Martin, 26270 Loriol,
Tel: 33 4 75 63 86 00, agrobiodrom@wanadoo.fr

Alterbio France Sarl, (Üretici, İthalatçı), 5 rue
Levasseur, ZI Saint Charles, 66000 PERPIGNAN
Tel: +33 4 68 68 38 38, info@alterbio.com :
altercomm@alterbio.com <http://www.alterbio.com>

Arcada, (İthalatçı-Dağıtıcı, Paketleyici), Domaine du
Blazy, 47130 PORT SAINTE MARIE, Tel: +33 5 53
87 20 24, Fax: +33 5 53 87 26 18,
arcada@ins.France.com
Yetkili:Mr Roland Charade

BioCash Distribution, (İthalatçı, Toptancı), 281
avenue du Marché de la Gare, MIN Espace n.13,
34047 Montpellier, Tel: 33 4 67 58 68 58, Fax: 33 4
67 58 59 70

Bonneterre (Group Distriborg), (İthalatçı, Dağıtıcı), 1
place des Planteurs, 94538 RUNGIS Cedex Tel:
+33 1 49 78 25 00, Fax: +33 1 46 87 91 68,
montagu@bonneterre.fr
Yetkili: Eugenie Nurit

Dynamis France, (İthalat, İhracat), 54 avenue de la
Villette, 94637 RUNGIS Cedex, Tel: +33 1 45 60 43
44, Fax: +33 1 46 87 44 05, dynamis@wanadoo.fr
Yetkili:Mr Markus Zeiher

Pronatura, (İthalatçı, Tüccar), MIN 68, PO Box 70,
84953 CAVAILLON Cedex, Tel:+33 490787304,
Fax:+33 490787314, patrice@pronatura.com
<http://www.pronatura.com>
Yetkili: Patrice Brechette

UNI-VERT, (Üretici, İthalatçı), Route de
Bellegarde, 30129 MANDUEL, Tel: +33 4 66 20 75
25, Fax: +33 4 66 20 75 26, uni-vert@uni-ver.com
Contact: Sophie or Hans

**Organik Ürünlerde Uzmanlaşmış
Perakende Zincirleri**

Aux Rayons Verts, (60 shops), 41 rue Léon Blum,
ZA La Neuvillette, 51100 REIMS,
Tel: +33 3 26 87 22 90, Fax: +33 3 26 04 88 79

Biocoop, (180 Mağaza) 22 cours Gambetta,
65000 TARBES,
Tel: +33 5 62 34 10 37 Fax: +33 5 62 44 15 96,
<http://www.globenet.org/adome/0bioccop.html>

**İngiltere'de Gıda Sektörü ile İlgili Bilgi
Alınabilecek Kaynaklar - Kamu Kurumları**
Defra- Department for Environment, Food & Rural
Affairs / <http://www.defra.gov.uk>

Food Standards Agency
<http://www.food.gov.uk>

PSD- Pesticides Safety Directorate
<http://www.pesticides.gov.uk>

The Office of Public Sector Information (For UK
Legislation) <http://www.opsi.gov.uk>

TSI- The Trading Standards
<http://www.tradingstandards.gov.uk>

UK Trade & Investment
<http://www.uktradeinvest.gov.uk>

Rural Payments Agency
<http://www.rpa.gov.uk/rpa/index.nsf/home>

Meslek Kuruluşları
Food and Drink Federation
<http://wwwfdf.org.uk>

Agricultural Industries Confederation
<http://www.agindustries.org.uk>

Fresh Produce Consortium (FPC)
<http://www.freshproduce.org.uk>

National Dried Fruit Association
<http://www.driedfruit-info.com>

Brewing, Food & Beverage Industry Suppliers
Association <http://www.bfbi.org.uk>

The Society of Food Hygiene & Technology
<http://www.sofht.co.uk>

Health Food Manufacturers' Association /
<http://www.hfma.co.uk>

British Frozen Food Federation /
<http://www.bfff.co.uk/>

Chilled Food Association /
<http://www.chilledfood.org/>

The Seasoning and Spice Association /
<http://www.seasoningandspice.org.uk/>

Food Additives and Ingredients Association /
<http://www.faia.org.uk/>
FoodSector.com / <http://www.foodsector.com/>

Institute of Grocery Distribution (IGD) /
www.igd.com

Food from Britain /
<http://www.foodfrombritain.com/>

British Soft Drinks Association /
<http://www.britishsoftdrinks.com/>

İngiltere'de tertiplenmiş fuarlar hakkında bilgi alınabilecek adresler:
<http://www.exhibitions.co.uk/>
<http://expopromoter.com/>
<http://www.biztradeshows.com/unitedkingdom/>

İtalya İthalatçı ve Bilgi Kaynakları Toptancılar
 Apofruit Scarl, Via Ravennate 1345, 47023
 CESENA (FO), info@apofruit.it,
<http://www.apofruit.it>

Brio SPA, Via Manzoni 99, 37050, Campagnola di Zevio (VR), brio@briospa.com,

Ecor SPA, Via Palù 27, San Venedemiano TV,
info@ecor.com

Organicsur, Via Andrea Costa, 112/2, 40067
 RASTIGNANO (BO), phone www.organisur.it

Veritas Biofrutta SPA, Via San Francesco 5, 36060
 MAROSTICA (VI), verybio@verybio.it

Verona Bio Frutta Scarl, Via dell'industria 3, 37059
 Zevio VR, veronabiofrutta@iol.it

Ürün İşleyenler
 Abafoods SRL(Konsantrasyon meyve suyu alıcısı)
 fax;+39 0425 594496 abafoods@libero.it

Cotrapo Scarl, fax;+39 0425 741322,
cotrapo@cotrapo.it

Confruit, Via Emilia
 Ponente4,48018FaenzaRA,fax;+39 0546621548,
info@ilpuntog.it www.ilpuntog.it

Hero Italia SPA, Via E. Fermi 6, 37135 Verona,
 Tel;+39 045 8097111 fax ++39 045 8097200

Organik Ürün satan ana hipermarker / supermarket zincirleri
 Billa Italia SRL, Via Postumia 15, 35010
 CARMIGNANO DI, BRENTA (PD)
 fax ++39.049.943.02.44

Conad-Consorzio Nazionale, Dettaglianti scarl,
 fax;+39.051.508.247,
olg@conad.it www.conad.it

Coop Italia scrl, phone ++39.051.596.111, fax
 ++39.051.596.304 <http://www.e-coop.it>

NATURASI SRL, VERONA (VR) fax ++39-045-
 8031371, naturasi@naturasi.com
www.naturasi.com

BOTTEGA E NATURA, Via Crea, 10, 10095
 GRUGLIASTO (TO), info@bottegaenatura.com

ECOCERT(Sertifikasyon Kuruluşu)
 fax +39-095-505094, ecocertitalia@ctonline.it

GRAB-IT(Organik Pazar Araştırması)
 fax ++39-071-2204858 grabit@agrecon.unian.it

Pinton Organic Consulting (Danışmanlık)
 fax ++39-049-652664 r.pinton@greenplanet.it

www.biofoodtrading.com B2B sitesi,
 ulusal ve uluslararası ticarete açık.

NATURABELLA <http://www.naturabella.com>
 B2B sitesi, her türlü organik yiyecek ve içecekler
 için AGRICOLTURA BIOLOGICA
<http://www.agriculturabiologica.com> B2B sitesi

BIOMARKET <http://www.biemarket.it> B2B sitesi,
 organik ve diğer "yeşil" ürünler için
 BIONET <http://bionet.tbg.it:80/stbg/BioNews/news>

Organik kurallar ve faydalı olan internet sitesi
 COMUNE DI TORINO - Torino Belediyesi
 tarafından yönetilen ve bir ay öncesinin fiyatlarını
 veren toptan organik pazar sitesi,
<http://www.comune.torino.it/mercati/listinobiologico>
www.aiab.it , www.ccpb.it , www.amab.it ,
www.suoloesalute.it ,

Yasalar ve yönetmelikler, haberler
 TUTTOBIO İtalyan Organik Ürünler Rehberi
<http://www.biobank.it>

BIOPUGLIA
<http://www.biopuglia.iamb.it/>
 Organick Pazar, docüman, akademik literatür ve
 AR&GE

Avusturya İthalatçıları
 Johann Ischia &Co.Im-und Exportgesellschaft
 mbH&Co, Tel:+43/512/52015-0
 Fax:+43/512/52015-15

Obst Huber Fruchtimport GesmbH, Neinergutstr.
 28-30, 4600 Wels, Fax: +43/7242/404-147

Viyana- Inzersdorf Halinde yeri olan ana ithalatçılar
 Ahorner josef Ges.m.b.H., B 1/1-8, Tel: 01/61002
 H. Dorfinger, C12/137-138, Tel: 01/616 99 40

İthalatta Uzman Kuruluşlar (organik de olabilir)
 Al Naturkost, Schulgasse 35, 2542 Kottingbrunn,
 Tel. 02252 77218

Natürlich Weber, A- 3932 Kirchberg/Walde 52, Fax:
 02854 631016 office@weber-austria.at

Bodan Verteilerdienst, Fax: 0049 7553 6118,
boden.VTD@t-online.de
<http://www.naturkost.de/herst/grosshandel.htm>

Organik Çiftçi Organizasyonları

ARGE Biolandbau, Wickenburggasse 14/9 1080 Vienna. <http://www.bioclub.at>
ÖIG Österreichische, Schlag 14; 2871 Zöbern Tel: 0043 2642 865319 <http://www.oekoland.at>

Biolandwirtschaft Ennstal, Fax 03623/20117 bioland.ennstal@telering.at www.bioland-ennstal.at

DINATUR (Barbara Fink-Spann) Zöbern, Fax: 026242/8651-9, dinatur@nextra.at www.dinatur.at

ERDE & SAAT (Katharina Keplinger) Fax: 07286/7517-20 erde.saat@aon.at
www.oekoland.at/erde_saat

ERNTE für das Leben, Verband organisch biologisch wirtschaftender Bauern, www.bio-ernte.at

FREILAND Verband Wickenburggasse 14/9, 1080 Vienna, Fax 01/402 78 00, freiland@ins.at

ORBI Fördergemeinschaft für ein gesundes Bauerntum www.bioclub.at/orbi

Diğer Bilgi Kaynakları

Herbert Allerstorfer Marketing Director of "ErntE für das Leben" herbert.allerstorfer@ente.at

Alexandra Pohl: ARGE Biolandbau, Vienna Tel: 01/4037050 arge.biolandbau@ris.at

SPAR Supermarket, Fax: 01/3303322, (Mr. Harald Rauchegger) harald.rauchegger@spar.co.at

BILLA Supermarket, Fax: 02236/600-7690 (Mr. Thomas Rogy), thomas.rogy@billa.co.at

Organic Supermarket, Stefan Maran Tel.: 01/4818880-18

Verein Naturkostläden, Österreich VNÖ, Vienna, vnoe@oekoland.at

AMA Agrarmarkt Austria, Dresdenstr. 70, 1200 Vienna Tel.: 01/33151 <http://www.ama.at>

OEKOLAND, <http://www.oekoloand.at>
Magazine: Ökoland

Belçika Bilgi Kaynakları ve İthalatçı Adresleri

Bioforum, Chemin de la Haute Baudecet 1, B-1457 Walhain Tel. 32-81-601540, Fax 32-81-600521

Organik Organizasyonları

Belbior, Statiestraat 164 C. 2600 Berchem, Fax 32-3-287 37 71, wim.vdb@agris.be

UNAB, Union Nationale des Agrobiologistes Belges, Tel./Fax 32-65-227260, unab@skynet.be

Biogarantie, BP1, Stationstraat 24, B-3051 Sint-Joris-Weert. Fax 32-16-470199, hugo.baert@skynet.be

Nature et Progrès Rue de Dave 520, 5100 Jambes, Fax 32-81-310306, natpro@skynet.be

VELT, Fax 32-3-2817476, velt@village.uunet.be
<http://gallery.uunet.be/velt/>

BLIVO vzw Instituut voor Voorlichting en Onderzoek vzw, Fax 32-3-287 37 71 blivo@agris.be

Carab asbl, Fax 32-81-600521
<http://users.swing.be/carab/>

ECOCERT Belgium bvba, Schermlaan 85, B-1150 Brussels, info@ecocert.be <http://www.ecocert.be>

BLIK vzw Fax 32-3-2873751 info@blik.be
www.blik.be

Vlaams Inform. Over Land- En Tuinbouw Fax 32-2-5106393 info@vilt.be <http://www.vilt.be>

İthalatçı ve Toptancılar

Belfruco N.V.(Meyve İthalatçısı), Rostockweg 1, 2030 Antwerpen, Tel: 32-3-5405990, Fax: 32-3-5416543

Biofresh N.V.(İthalatçı ve Paketleyici) Fax 32-15-56 0185 info@biofresh.be www.biofresh.be

Biomarché Dirk van den Broek Z.I. Sombreffe Fax 32-71-82 31 09 info@biomarche.be

Capespan Continent (Meyve İthalatı) Fax: 32-3-5460909 www.capespan.be
BenTaieb@capespan.be

Döhler België GCV, (Meyve İthalatı) Tel. 32-11-69 01 11 Fax 32-11-69 01 90

Mondi Foods (İthalatçı) Rijkevorsel Ms Schellekens Fax 32-3-314 89 56 Mr Paul Vieftsema

Havenbedrijf Noord (İthalatçı)
Stadsstraat 7/8, 2000 Antwerpen, Mr Frederic Claeys, Fax: 32-3-5423368
S-In-O bvba, (İthalatçı) Postbus 4 2860 St. Katelijne Waver Fax 32-15-55 01 54 Mr Isag

Atalanta CV (İthalatçı) Vlaanderenlaan 4A 8970 Poperinge Fax: 32-57-33 43 00

Degriek nv (İthalatçı) Fax 32-51-50 15 19, igor.donckels@degriek.be

Hollanda Organik Sektör Adresleri

ZANN Bio-Center, Director: W. Rog, Rotterdam, Tel: +31-10-4775688 Fax: +31-10-4775070 Eosta BV, info@eosta.com www.eosta.com Fax: 0031 (0) 180 63 83 43

Trabana BV, Director: B. Schneiders Fax: (31) - 2-497 2990 bas@tradinorganic.com

Udea BV, Tel.: +31 413 256700 Fax: +31 0413 256156 <http://www.udea.com>

Coöperatie Biofruit (marketing association for fruit)
Harmen Peters, Fax: +31-316-542327

De Nieuwe Weme BV (ithalatçı) Tel: +31-513-
630333, Fax: +31-513-650170

Konmar BV (ithalatçı) Tel:+31-70-3215121,
Fax:+31-70-3291174

Platform Biologica, Fax: +31-30-2304423,
biologic@xs4all.nl www.platformbiologica.nl

0810 Pozisyonundaki Meyvelerin Ukrayna İthalatçıları

AIS T + LLC, Of. 204, 5, Knyagini Olgi UI., Rivne
'33014. (0362)620586

ALMETAL + LLC, Of. 12, 36, Bestuzheva UI., Kiev
'04123. (044)4636504

ATAMAN FRUIT + PRIVATE ENTERPRISE,
Odessa Region '68633. (04841)22074

ATU-AGDAM + LLC, 14, S. Petlyury UI., Rivne
'33028. (0362)260561

BARAKAT-06 + LLC, 78, Karernaya UI., Kiev.
03061. (044)5183699

BELL + PRIVATE ENTERPRISE, Of. 5, 27/29,
Tiraspolskaya UI., Odessa '65020. (0482)347534

BELL-TRANS FRUT+PRIV. ENTERP.,189,
Nikolaevskaya Doroga UI., Odessa '65013.
(0482)347534

CFARDEA + LLC, Of. 2-A, 20, Marazleevskaya UI.,
Odessa '65000. (048)7997809

COMPANY AVANDA + LLC, 142, Frunze UI., Kiev
04073. (044)4683220

DELTA FRUKT + PRIVATE ENTERPRISE, Lvov
Region 81151. (032)2277568

DISPACH + PRIV. ENTERP., 3, 1 Maya UI.,
Illichevsk, Odessa Region '68001. (04868)93562

DMIP + LLC, 17, Akademika Tupoleva UI., Kiev
04128. (044)2438130

EKO-TT + PRIV. ENTERP.Of. 21, 6, Parkovaya
UI.,Illichevsk, Odessa Region 68001. (04868)34159

EL-STAR + LLC, 31-A, Of.2, Sevastopolskaya
UI.,Simferopol, AR of Crimea 95015.
(0652)693298

EUROSERVICE-2000 + PRIVATE ENTERPRISE,
22, Zakrevskogo UI.,Kiev 02217. (044)5525115

FINNA FRUT + PRIV. ENTERP., 3, Tihogo UI.,
Zbarazh, Ternopol Region 47300. (0355)430866

FM + LLC wfruits@yug.donetsk.ua www.fruits-
world.com Donetsk 83100. (062)3327131 3323745

FOREWER FRUITS + LLC, Of. 97, 19, Oleinika UI.,
Kiev 02068. (044)4008262

FRUITEXIM + PRIV. ENTERP. 1-D, Bogatyrskaya
Ul., Kiev 03151. (044)5016581

FRUT PSV + PRIV. ENTERP. psvodessa@ukr.net
Odessa '65026. (048)7317420 7317421

FRUTLINE PLUS + PRIV. ENTERP.2,
Lermontovskiy Per.,Odessa 65026. (048)7317420
7317421

GALFRUIT + LLC galfruit@farlep.net 1,
Sichinskogo UI., Lvov '79035. (032)2453940
2453942

GALKOSTT + PRIVATE ENTERPRISE, 63,
Chornovola Pr-t, Lvov '79000. (032)2372095

GLOBAL FRUIT + PRIVATE ENTERP., Of. 11, 39,
Troitskaya UI., Odessa 65045. (0482)347534

GOLDEN FRUITS + LLC, 2-A, Rabochaya
Ul.,Svalyava,Zakarpatske Region'89300.
(03133)22140

GRAND FRUIT + PRIV. ENTERP., Of. 77,
1,Vladimirskaya UI., Khmelnitskiy 29000.
(0382)556915

IMPEX + PRIV. ENTERP., 2-A, Of. 160, 1 Maya UI.,
Illichevsk, Odessa Region 68001. (04868)42310

KAYSA UKR-TUR + LLC, Of. 5, 28, Navarinskaya
UI.,Nikolaev 54030. (0512)364982

KOBALT INVESTGROUP + PRIV. ENTERP., 32,
Kosmonavtov UI., Odessa '65078. (048)7856036

LACHIN LTD + LLC favalan@ua.fm
Dnepropetrovsk '49100. (0562)997100 675989
922982

LIDER-A + PRIVATE ENTERP., Starokonstantinov,
Khmelnitskiy Region '31100. (03854)41118

LIME + LLC, Of. 26, 9, Mitskevicha UI., Rivne
'33000. (0362)51325

LIOR-AGROIMPORT+LLC,Of.38,5,Tsentralnyi M-
n,Makeevka,Donetsk Region 86132.(06232)52475

LOBIRAIT + PRIV. ENTERP.14, Dzerzhinskogo UI.,
Borispol, Kiev Region '08300. (044)5535571

LOT-3, 42, Kooperativnaya UI., Mukachevo,
Zakarpatske Region '89600. (0312)624271

MEGATON + LLC TRADE HOUSE, 1, Gogolya UI.,
Lvov 79000. (0322)970550

PALMIRA PLUS + LLC plus@palmira.odessa.ua
www.palmira.odessa.ua (0482)4683008 7232030

POLIFRUIT + LLC 16, Sechevyh Streltsov UI.,
Yavorov, Lvov Region '81000. (032)2444364

POMSNAB + PRIV. ENTERP. 1/16, Appazova UI.,
Simferopol, AR of Crimea '95000. (0652)274684

PRODSERVICE ROMIX+PRIV.ENTERP.
rnikiforuk@ukr.net , Kiev '02094. (044)5329485

PRODUCT-MANAGMENT + LLC, 25, Osipova Ul.,
Odessa '65125 (048)7294040

REZOLYUT + PRIVATE ENTERPRISE, 11, Lva
Tolstogo Ul., Odessa 65020, (048)7955179

SARATSKIY FOODSTUFFS PLANT + LLC,
Odessa Region 68200 (04868)22957 21583

SOLOMIYA PLUS OLIVIYA+PRIV.ENTERP.14-
B, Galitskaya Ul., Vinniki, Lvov 79495 (032)2963436

SPECIAL CENTER BALI+LLC info@scbali.com
www.scbali.com Kiev, (044)3609357 3603066

STEKLOMARKET + PRIV.ENTERP. Odessa
Region '67212. (04854)228786

TRADE FIRM VELES+PRIV.
ENTERP., 4, Piskunovskiy Pr-t, Kharkov'61052
(057)7053000 7174245

TRIADA SISTEM + LLC, 14-?, Alma-Atinskaya Ul.,
Kiev '02092 (044)5688497

TROPIC + LLC, Of.12, 35A Nekrasova Ul., Lvov
79010. (0322)336057 339840 913786 224577

TROYA LVOV+LLC troya_lviv@yahoo.com Lvov
79034. (032)2276701 2276888 2257314

U.F.C. + CJSC. 10-A, Bazhana Pr-t, Kiev 02140-
(044)2915555 2915550

UFIT + PRIV. ENTERP. Of.33,34/1, Volynskaya
Ul., Kiev 03151. (044)2458715 80442458715

UFK-JUG + LLC, 3A, Dugaovidiopolskaya Ul.,
Odessa 65000 (048)7327125

UKRELLADA + LLC ukrellada@tr.ukrtel.net
Ternopol 46000 (0352)541095 526282

UKRSTANDART-N + PRIV. ENTERP. 64, M.
Arnautskaya Ul., Odessa 65007. (048)7876003

V-2 + LLC, Of. 53, 2, Gaydara Bul., Illichevsk,
Odessa Region. 68000 (04868)33097

VALDAN LUX + PRIVATE ENTERPRISE, Of. 94,
64, Ilicha Ul., Kherson 73000 (0552)488195

VINTSITRUS-TRADING+PRIV.ENTERP., Vinnitsa
Region 23202 (0432)271020

Yöresel Katine Narı Siverek Hal Pazarı'nda...

EK-2**Nar için Bazı Yurtiçi Alıcı Firma, Dernek ve Resmi Kurumlar İletişim Bilgileri**

İhracatı Geliştirme Etüd Merkezi (İGEME) www.igeme.org.tr

Akdeniz Ihr. Birlikleri (www.akib.org.tr), Okan ŞENEL (Tarım Şubesi) okansenel@akib.org.tr

Mersin Ticaret Sanayi Odası (MTSO) ekon@mtso.org.tr. Aslı Özyamanoğlu (uzman) 0.324.2389500

Antalya Ihr. Birlikleri (www.aib.org.tr). Esra KÖSEDAĞ (Uzman) 242.3118000 esrak@aib.gov.tr

ATLAS TAR. ÜR.IHR. A.Ş, Cahit ÖZER, 242.8879438,532.5666206 cahit.ozer@hotmail.com

Antalya Nar Üreticileri Birliği- Mustafa DÖĞÜŞ 0535.8711668

AKSAKAL Gıda Taş.Pet.Tar.Orm.Ür.Tic.Ltd.Şti,Hatay, 326.2832832 aksakalgida@gmail.com

AKSUN TARIMSAL ÜRÜNLER İTHALAT İHRACAT San Tic AŞ.,Mersin 324.2344190

AKTUĞ TARIM ÜRÜNLERİ İÇ DİŞ Tic..Ltd.Şti., Adana, 322.3515860, aksu_ltd@hotmail.com

AKTUR TAŞIMACILIK SAN.VE TİC. LTD.ŞTİ.,Hatay, 326.2855525, aktur@akgrup.com

ASİ MEYVE SEBZE MAKİNA SAN.GIDA İTH.İHR.TİC.LTD.ŞTİ., Hatay, 326.2253872

AYHAN 1 Nak.Otom.Gıda Tar.Ürn.İth.İhr.Tic.Ltd.Şti., Hatay, 326.2251583 info.ayhan1@hotmail.com

A.Y.M. LOJİSTİK Nak.Tar.Tur.Tekst.Tic.Ltd.Şti., Mersin, 324.3362141 dermojen_21@windowslive.com

BULDUK Uluslararası Nak.Gıd.İth.İhr.Tic.San.Ltd.Şti.,Mersin, 324.2311944 leylakaptan@hotmail.com

CEMİL ULUSLARARASI TURİZM NAK. SAN. VE TİC.A.Ş., GAZIANTEP, 342.3231650

CİNDİOĞLU Loj.Pet.Gıd.İth.İhr.San.Tic.Ltd.Şti., Mersin, 324.2326927, cindioglulojistik@hotmail.com

CÜNEYT AYDIN, MERSIN, 542.5255144, cuneyt5599@hotmail.com

ÇAYIROĞULLARI Tar.Orm.İnş.Tur.Gıd.Tic.Ltd.Şti.,Mersin,324.2340390, mustafa@cayirogullari.com

DERKAY Gıd.Tar.Ürn.Sebz.-Meyv.Tur.Dış Tic.Ltd.Şti., Mersin, 324.3390003 derkaygida@hotmail.com

EREN Tarım Ürünleri Sanayi Ve Ticaret Ltd.Şti.,Mersin, 324.4541487, eren@erentarim.com

ERKAN AŞKIN-İth.İhr.Gümrükleme Dahili Tic., Mersin, 324.2373681, erkanaskin74@hotmail.com

FEDİ Tar.Ür.Pak.Kons.Depo.Nak.Taah.İth.İhr.Tic.Ltd.Şti., Mersin, 324.6512602, info@feditarim.com

FLAŞ Yaş Sebz-Mey.Taş.Sera Tur.San.Tic.Ltd., Mersin, 324.2382952, ibrahimgoctu@hotmail.com

GÖKNUR Gıda Mad.En.İm.İth.İhr.Tic.San.A.Ş.Ankara,312.3172753, sultan_import@goknur.com.tr

DTS Atm.Kont.Soğ.Hav.Dep.Tic.Ltd.Şti., Halil Öksüzoglu,532.4348304, haliloksuzoglu@yahoo.com.tr

INTER IMEKS Tar.Ür.İth.İhr.San.Tic.Ltd.Şti.,Mersin, 324.2375657, interimeks1@ttnet.net.tr

KARA Yaş Sebz-Meyv. İth.İhr.Ltd.Şti.,Mersin, 324.5771884, info@karanarenciye.com

KÖSE Narenciye Pak.Tar.Ürn.İnş.Taah.Ltd.Şti., Mersin,324.6222444, info@kosenarenciye.com

LEMUS GIDA SAN. TİC.LTD.ŞTİ.,MERSIN, 324.3271637, info@lemusgida.com

MARİA NARENÇİYE Gıda Tekst. İnş.Ltd.Şti.,Mersin, 324.2387545, mine@mariarenenciye.com

MARSPED Loj.Güm.Gıd.San.Dış Tic.Ltd.Şti.,Mersin, 324.2394209, ahmed.akyol@hotmail.com

MERHAS Gıda Eml.İnş.Teks.İth.İhr.San.Tic.Ltd.Şti., Mersin, 324.2315334 tumenturut@hotmail.com

ARKADAŞ Tar.Gıd.Nak.San.Tic.Ltd.Şti.,Mersin, 324.4512742, arkadastarim@hotmail.com

MESUT Tar.Ür.Tic.Pak.San.Ltd.Şti.,Hatay, 326.2855818, mesutpaketleme@yahoo.com.tr

MEYSER Tar.Ür.İnş.İth İhr.Tic.San.Ltd.Şti.,Mersin, 324.4513340, meysermeyser@hotmail.com

NARSAN Tarım Ürün.Gıda Amb.San Paz.Ve Ltd.Şti., Mersin, 324.4480244

NEC-ER Müh.İnş.Gıda Tekst.Taş.SanTic.Ltd.Şti., Mersin, 324.2393111 ysr_kaplan@mynet.com.tr

NUPEL Tar.Ür.İnş.Pet.Gıda İth.İhr.San.Ve Tic.Ltd.Şti.,Mardin, 482.4160314

ÖZ ALBAYRAK Sebze-Meyve Gıda Paz.Ür.Nak.Ltd.Şti., Adana, 322.4294677

ÖZ NAR Narenciye İth.İhr.Gıd.Tar.Ür.San.Tic.Ltd.Şti.,Mersin, 324.6454041 info@oznarnarenciye.com

ÖZ OVAÇİN Gıd.Tur.Nak.Tic.Ltd.Şti.,Mersin, 324.6462233, ozovacintd@e-kolay.net

ÖZAVLAR Tar.Dış.Tic.San.Ltd.Şti, Hatay, 326.618 08 26, altaст-tarim@hotmail.com

ÖZCANLAR Y.Sebz-meyv.Gıd.İth.İhr.Tic.Ltd.Şti., Mersin, 324.2357020 mahmutozcan56@hotmail.com

ÖZKAN Trans Uls.Nakl.Tar.Tur.San.Ltd.Şti., Mersin, 324.2375639, remziyeyumak@hotmail.com

POLAT Sebze-Meyve Komis.Naren.Tic.Ltd..Şti., Mersin, 324.2355659, info@polatnarenciye.com

SEMT Tar.Ür.İth.İhr.Gıda San.Tic.Ltd..Şti.,Hatay, 326.2168142, mithattumer@hotmail.com

SERDAL ÖZBOZOĞLU, Mersin, 324.337 77 73, smsgida@hotmail.com

Sezai Ahmet Hallaç - MEYSEN Eksport, Mersin, 324.221 72 15 sezaiahmethallac@hotmail.com

SİTUR SİTARE TURİZM TİC.A.Ş.,MERSIN, 324.234 01 27 belkis@erentarim.com

SOYLU GIDA SAN.VE TİC.A.Ş. MERSIN, 324.646 46 04 soylugida@superonline.com

ŞAHİNOĞLU Tar.Ür.Gıd.İnş.San.Tic.Ltd.Şti.,Mersin, 324.7372508, mehmet-sahin-33@hotmail.com

TURFANDA Tar.Hay.Gıd.Pet.Nak.San.Tic.Ltd.Şti., Karaman, 338.2281000, r_yalcin@hotmail.com

UYUM GIDA İNŞ.MLZ.PAZ.İTH.İHR.LTD.ŞTİ., Hatay, 326.2333367, bkaramutlu@hotmail.com

YÜCESOY Tar.Orm.Ürn.İnş.Nak.Tur..San.Tic.Ltd.Şti.,Mersin, 324.2340617 yucesoy@yucesoy.com.tr

LİMKON Gıda San.Tic. A.Ş.,OSB, Adana, (Meyve Suyu Üretim Tesisi) 322.3944777, 322.3944333

Limkon gıda A.Ş. Üretim Şefi gıda Mühendisi Serkan KARA:
Nar suyu konsantresinin önemi her geçen gün artıyor

Limkon gıda Sanayi ve Ticaret A.Ş. meye suyu konsantresi, meye püresi, salça ve her çeşit meye bazlı ürün işleme amacıyla Nisan 2007'de fabrika inşaatına başlanmıştır ve Aralık 2007'de üretime geçmiştir. Fabrikamız Adana Hacı Sabancı Organize Sanayi Bölgesi'nde toplam 40.000 metrekare alan üzerinde 13.000 metrekare kapalı alan olacak şekilde inşa edilmiştir. Fabrikamızın yıllık hammadde işleme kapasitesi 80.000 ton, son ürün işleme kapasitesi ise 18.000 ton'dur. Nar ile birlikte hammadde olarak portakal, mandalina limon, şeftali kayısı, vişne vb. tesisimizde işlenmektedir. Limkon olarak hedefimiz müşteri taleplerini karşılayacak ve müşteri memnuniyetini sağlayabilecek doğrultuda kaliteli ürün üretmektir.

Fabrikamızda üretilen nar suyu konsantresinde kullanılan hammadde özellikle Türkiye'nin Antalya ve Çukurova Bölgesi çevresindeki hammadde üreticilerinden işletme teslimi tedarik edilmektedir. Tedarik edilen narın %80'i Hicaz cinsi

Bölgemizde, alanında en büyük yatırımı yapan LİMKon, nar konusunda dış pazar fikirlerini proje ekibimizle paylaştı.

nardan oluşmaktadır. Güneydoğu Anadolu Bölgesinden ve Özellikle Şanlıurfa'dan da belirtilen şekilde nar ve diğer meyveleri almak isteriz.

Firmamız ürünlerini hem iç pazarda hem de dış pazarda satışa sunmaktadır. Her iki pazar içinde nar suyu konsantresi her geçen gün önem kazanmaktadır. Nar suyu konsantresinin yurtçısındaki satış payı %5'ken, yurtdışı payı %95'tir. Yurtçısında sadece nar ekşisi üretimi yapan firmalara konsantre tedarik ederken,

yurtdışında özellikle meye suyu üretimi yapan firmalar tarafından tercih edilmektedir. İhracat yaptığımız ülkeler arasında Amerika Birleşik Devletleri, Rusya, Birleşik Arap Emirlikleri ve Polonya, Almanya ve Hollanda gibi Avrupa ülkeleri yer almaktadır. Nar suyu konsantresi ihracatının yaklaşık %50'si Amerika'ya yapılmırken, geri kalan %50'lik kısmı diğer ülkeler arasında, özellikle Avrupa ülkeleri olacak şekilde dağılmaktadır.

Serkan KARA (Gıda Müh-Üretim Şefi)

Basında projemiz

Urfa organik tarımla ihracata yürüyor
Şefik ERGÖNÜL / İHRACAT SOHbetleri

sefik@utided.org

14.06.2011 - 09.04.

Geçen hafta yerel imkânların değerlendirilmesinde, yerel insanların çabalarının ve örgütlenmelerinin bir kez daha vurgulayan bir çalışmaya katkıda bulunmak üzere Şanlıurfa'ya gittik.

Eczacı Sayın Medet Abbasoğlu önderliğinde örgütlenen Organik Nar Üreticileri, "GAP Ekolojik Tarımsal Kalkınma ve Sosyal Dayanışma Derneği" çatısı altında bir araya gelmişler. Birlikten güç doğar ilkesini kanıtlayarak ayaga kaldırılmaya çalışıkları, organik tarımsal ürünlerin katma değerlerinin artırılması çaba

İş Ara | Anketler | Sitene Ekle | RSS Kaynağı

Urfa narı dünya pazarlarına hazırlanıyor

GAP EKODER'in düzenlediği "Şanlıurfa'da Üretilen Nar Meyvesinin Dış Pazarlara Açılması Eğitim Semineri" 8 Haziran 2011 - SANLIURFA : 09 Haziran 2011 10:34

11 13 15 17

Haber Merkezi / GAP Ekolojik Tarımsal Kalkınma ve Sosyal Dayanışma Derneği'nin (GAP EKODER) Devlet Planlama Teşkilatı genel koordinasyonu altında Karacadağ Kalkınma Ajansının finansmanı ile uyguladığı "Şanlıurfa'da üretilen nar meyvesinin dış pazar araştırması projesi" kapsamında düzenlenen dış ticaret

15 Haziran 2011 Çarşamba

Şanlıurfa Heyet Ziyareti

"Şanlıurfa'da Üretilen Nar Meyvesinin Dış Pazar Araştırması Projesi" kapsamında Şanlıurfa Heyeti 15.06.2011, Çarşamba günü saat 14:00'da

Karacadağ Kardeşlik ve İşbirliği Platformu'ndan organize edilen "Şanlıurfa'da Üretilen Nar Meyvesinin Dış Pazar Araştırması Projesi" kapsamında GAP Eko Der Yönetim Kurulu Başkanı Medet Abbasoğlu, Harran Üniversitesi Gıda Mühendisliği Bölümü Öğretim Görevlileri Yrd. Doç. Dr. Hasan Mardin ve

URFA NARI DÜNYA PAZARLARINA HAZIRLANIYOR

"Şanlıurfa'da Üretilen Nar Meyvesinin Dış Pazarlara Açılması Eğitim Semineri" ihracat yapmaya hazırlanan üretici ve işadamlarının ilgi odağı oldu. Sayfa 8'te...

Urfa narı dünya pazarındaki yerini arıyor

GAP üretilen paza deva!

5 Haziran 2011 Pazar 14:52

Urfa narı dünya pazarlarına hazırlanıyor

GÜNEYDOĞU GAZETESİ
Bölgenin Güçlü Sesi

Urfa narı dünya pazarlarına hazırlanıyor

Urfa Nari Dünya Pazarlarına Hazırlanıyor

GAP EKODER'in düzenlediği, "Şanlıurfa'da üretilen nar meyvesinin dış pazarlara açılması eğitim semineri" ihracat yapmaya hazırlanan üretici ve işadamlarının ilgi odağı olacak.

KKA Genel Sekreteri Dr. İlhan Karaköyün, "Küçük işletme ve STK projelerine pozitif ayrımcılık yapıyoruz" dedi.

Devam... 3'te

Basında projemiz

URFA NARI DÜNYA PAZARLARINA HAZIRLANIYOR

BU HABERİN EKLENME TARİHİ 09-06-2011 / 11:39 | BU HABER TOPLAM 320 KEZ OKUNDU.

Anasayfa'ya Dön
Tüm Ekonomi Haberleri

GAP EKODER'in düzenlediği, "Şanlıurfa'da dış pazarlara açılması eğitimi semineri" üretici ve işadamlarının ilgi odağı oldu.

KKA Genel Sekreteri Dr. İlhan Karaköyün projelerine pozitif aynıçılık yapıyoruz" dedi

GAP Ekolojik Tarımsal Kalkınma ve Sosyal

Urfa narı dünyadaki yerini arıyor

ŞANLIURFA PRESS 6 Haziran 2011 09:17

Urfa narı dünya pazarındaki yerini arıyor... Organik tarımın GAP Bölgesi'ndeki en önemli uygulayıcısı olan GAP EKODER, organik nar bahçelerinde üretilen sertifikali narlann...

URFA NARI PAZAR ARIYOR

Kategori: 06 Haziran 2011

İkinci etapla GAP EKODER, Şanlıurfa'nın dünya pazarlarına açılması için çalışmalarına devam ediyor.

GAP Ekolojik Tarımsal Kalkınma ve Sosyal Yardımlaşma Derneği (GAP EKODER) Başkanı Ecz. Medet Abbasoğlu, uyguladıkları projelerle

Şanlıurfa'nın gelecekte çok büyük bir nar üreticisi konumuna geleceğini belirterek, nar meyvesi üzerine ihracat yapmak, bu alanda yatırım yapmak

Urfa Narı Dünya Pazarlarındaki Yerini Arıyor

8 Haziran 2011 Şanlıurfa Ticaret

Kalabalık bir topluluk var. İnsanların yüzünde bir ışık ve geleceğe Harran Üniversitesi Akçakale Meslek Yüksekokulu Organik Tarım katmanlarından insanlar var. Toplantının konusu Şanlıurfa'da üretilecek GAP-EKODER(GAP Ekolojik ve Sosyal Yardımlaşma Derneği) düzeye Sayın Ecz. Medet Abbasoğlu (GAP-EKODER Başkanı), Sayın Dr. İlhan Karaköyün (KKA Genel Sekreteri) ve GAP EKODER'in diğer yöneticileri ile gerçekleştirilecek olan seminerin programı, 8 Haziran 2011 Çarşamba günü gerçekleştirilecektir.

URFA NARI DÜNYA PAZARINDAKİ YERİNİ ARIYOR

Organik tarımın GAP Bölgesi'ndeki en önemli uygulayıcısı olan GAP EKODER, organik nar bahçelerinde üretilen sertifikali narlann dünya pazarlarına açılması için çalışmalarına devam ediyor

İLKE

Şanlıurfa'da üretilen nar meyvesinin dış pazarlarına açılması projesine, Karacadağ Kalkınma Ajansı destek veriyor.

GAP Ekolojik Tarımsal Kalkınma ve Sosyal Yardımlaşma Derneği (GAP EKODER) Başkanı Ecz. Medet Abbasoğlu, uyguladıkları projelerle Şanlıurfa'nın gelecekte çok büyük bir nar üreticisi konumuna geleceğini belirterek, nar meyvesi üzerine ihracat yapmak, bu alanda yatırım yapmak isteyen sanayici, işadamı ve çeşitli kurum ve kuruluşları ile arasındaki anlaşmaların yararlanacağı bir eğitim semineri düzenleyeceğini bildirdi.

Şanlıurfa Ticaret ve Sanayi Odası toplantı salonunda 8 Haziran 2011 Çarşamba günü yapılacak seminerde, proje kapsamında yaptıkları araştırma sonuçlarının açıklanacağı, ayrıca TAURUSWISE Eğitim Bilşim Danışmanlık Hizmetleri Şirketinin kurucusu ve genel müdür M. Şefik Ergönül tarafından ihracat konusunda

çok önemli bilgilerin verileceğini dile getiren Abbasoğlu, gün boyu sürecek seminerde ihracat konusuna ilgi

Urfa Narı Dünya Pazarlarına Hazırlanıyor

GAP EKODER'in düzenlediği "Şanlıurfa'da üretilecek nar meyvesinin dış pazarına açılması" eğitimi semineri" ihracat konusuna hazırlanan üretici ve işadamlarının ilgi odağı oldu.

GAP HABER AJANSI
www.gapha.com.tr

GAP EKODER, organik nar bahçelerinde üretilen sertifikali narlann dünya pazarlarına açılması için çalışmalarına devam ediyor.

GAP Ekolojik Tarımsal Kalkınma ve Sosyal Yardımlaşma Derneği (GAP EKODER) Başkanı Ecz. Medet Abbasoğlu, uyguladıkları projelerle Şanlıurfa'nın gelecekte çok büyük bir nar üreticisi konumuna geleceğini

üzerine ihracat yapmak, bu alanda yatırım yapmak isteyen sanayici, işadamı ve çeşitli kurum ve kuruluşları ile arasındaki anlaşmaların yararlanacağı bir eğitim semineri düzenleyeceğini bildirdi.

Şanlıurfa Ticaret ve Sanayi Odası toplantı salonunda 8 Haziran 2011 Çarşamba günü yapılacak seminerde,

proje kapsamında yaptıkları araştırma sonuçlarının açıklanacağı, ayrıca TAURUSWISE Eğitim Bilşim

Danışmanlık Hizmetleri Şirketinin kurucusu ve genel müdür M. Şefik Ergönül tarafından ihracat konusunda

çok önemli bilgilerin verileceğini dile getiren Abbasoğlu, gün boyu sürecek seminerde ihracat konusuna ilgi

ŞANLIURFA'DA ÜRETİLEN NAR MEYVESİNİN DİS PAZARLARA AÇILMASI EĞİTİM SEMİNERİ PROGRAMI

ŞANLIURFA'DA ÜRETİLEN NAR MEYVESİNİN DİS PAZARLARA AÇILMASI EĞİTİM SEMİNERİ PROGRAMI

EĞİTİM SEMİNERİ PROGRAMI

Tarih : 8 Haziran 2011 – Çarşamba

GAP HABER AJANSI
www.gapha.com.tr

ŞANLIURFA'DA ÜRETİLEN NAR MEYVESİNİN DIŞ PAZAR ARAŞTIRMASI PROJESİ ÇALIŞMALARIMIZDAN BAZILARI

Dış Pazar Eğitim Semineri

Yayın hazırlık çalışmaları

Dış Pazar Eğitim Semineri Katılımcıları

Akdeniz İhracatçılar Birliği (Mersin) ziyaretimiz

Antalya İhracatçı Birlikleri Genel Başkanlığı ziyaretimiz

Limkon (Adana) ziyaretimiz

Yenigün Organik - Nar ürünleri araştırmamız - Antalya

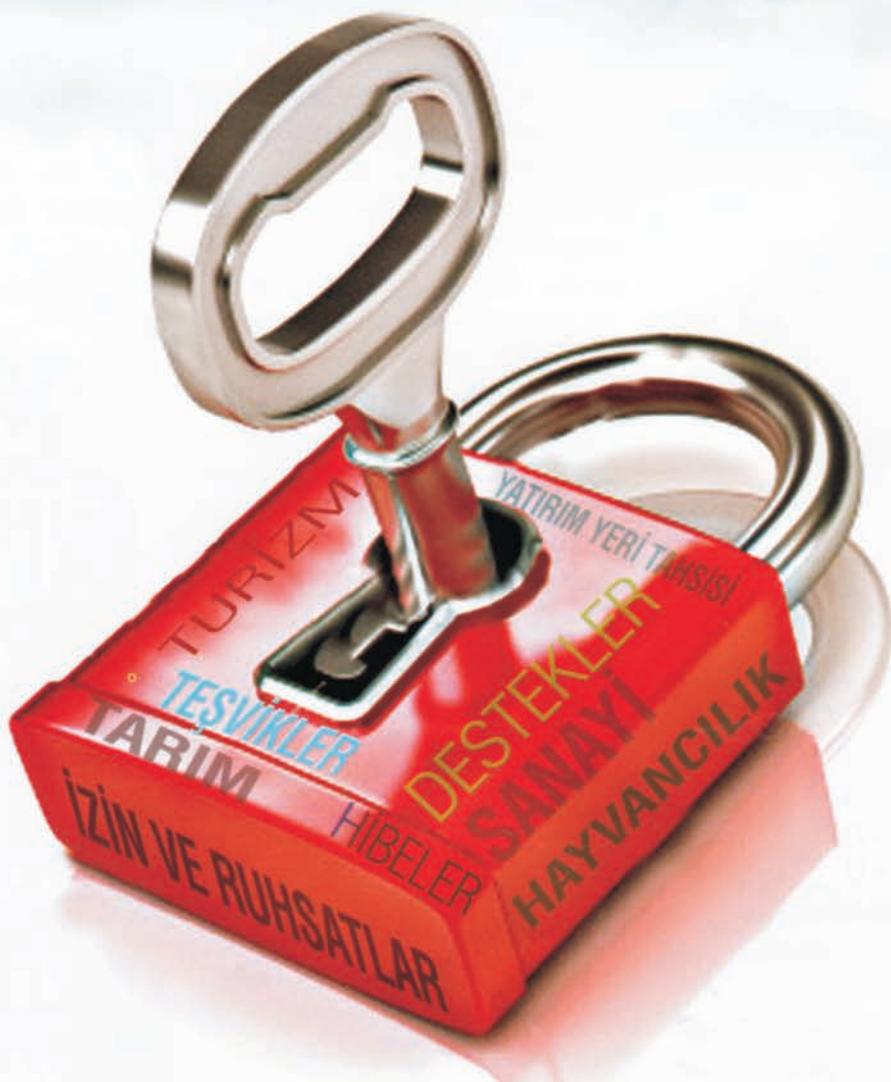

Antalya Ticaret ve Sanayi Odası ziyaretimiz

Şanlıurfa'da

Yatırımlarınız için doğru anahtar

Hizmetlerimiz tamamen ücretsizdir!

Karacadağ Kalkınma Ajansı Şanlıurfa Yatırım Destek Ofisi

Şanlıurfa İl Özel İdare Binası Zemin Kat - Paşabaşı Mah. Adalet Cad. No:7/A ŞANLIURFA
Telefon : +90 (414) 314 98 03 Telefon (2) : +90 (414) 314 98 04 Fax : +90 (414) 314 98 05
www.karacadag.org.tr urfaydo@karacadag.org.tr

GapEkoDer

**GAP EKOLOJİK TARIMSAL KALKINMA
VE SOSYAL DAYANIŞMA DERNEĞİ**

Refahiye Mh. Prof. Abdulkadir Karahan Cad.
3. Sk. Özburak Apt. No: 1 63300 ŞANLIURFA
Tel: 0414 313 17 63 Faks: 0414 313 17 83

www.gapekoder.org

